

Návrh programu rozvoje obce Věžky

Jindřiška Suchánková

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jindřiška Suchánková**
Osobní číslo: **M22890**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Návrh programu rozvoje obce Věžky**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši týkající se strategického plánování a rozvoje municipalit.

II. Praktická část

- Představte socioekonomickou analýzu obce Věžky.
- Identifikujte hlavní rozvojové výzvy a příležitosti rozvoje obce Věžky.
- Na základě analýzy navrhnete program rozvoje obce Věžky.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KRBOVÁ, Jana. *Strategické plánování ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-587-1.
LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2020. ISBN 978-80-7402-417-7.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-2475-608-0.
SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.
TORFING, Jacob. *Collaborative innovation in the public sector*. Washington, DC: Georgetown University Press, 2016. ISBN 978-16-2616-360-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2024**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:Jindřiška Suchánková.....

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá návrhem programu rozvoje obce, který je stěžejní součástí strategického plánování rozvoje municipalit. Přispívá ke zvýšení kvality života obyvatel a schopnosti čelit konkurenci okolních vesnic. Teoretická část práce se zaměřuje na obecnou charakteristiku obce, její znaky, členění, funkce, orgány a především hospodaření. Druhá kapitola se věnuje strategickému plánování a vzniku programu rozvoje obce. Praktická část obsahuje socioekonomickou analýzu obce Věžky, jejíž součástí je i zhodnocení hospodaření za posledních pět let. Další kapitolou je analýza dotazníkového šetření, jehož cílem bylo získat zpětnou vazbu od obyvatel obce. Na základě těchto dvou analýz byla sestavena SWOT analýza představující silné a slabé stránky obce a její příležitosti a hrozby. V závěru práce se nachází samotný Program rozvoje obce Věžky 2025-2030, ve kterém je stanovena strategická vize, programové cíle a opatření, a který je doprovázen katalogem konkrétních projektů. Tyto projekty, stejně jako výsledný Program rozvoje obce, mohou posloužit jako inspirace pro zastupitelstvo obce Věžky v jejím rozvoji.

Klíčová slova: obec, program rozvoje, strategické plánování, socioekonomická analýza, SWOT analýza, strategická vize, strategický cíl

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the proposal of a municipal development programme, which is a key part of the strategic planning of municipal development. It helps to improve the quality of residents life and the ability to face competition from surrounding villages. The theoretical part of the thesis focuses on the general characteristics of the municipality, its features, divisions, functions, authorities and, above all, its economy. The second chapter deals with strategic planning and the creation of the municipal development programme. The practical part contains a socio-economic analysis of the municipality Věžky, which includes an evaluation of its economic performance over the last five years. The next chapter is an analysis of the questionnaire survey, which aim was to obtain feedback from the village inhabitants. Based on these two analyses was compiled a SWOT analysis, presenting the strengths and weaknesses of the municipality and its opportunities and threats. At the end of the thesis is the Development Programme of Věžky Municipality 2025-2030 itself, which sets out the strategic vision, programme objectives and measures, and is accompanied by a

catalogue of specific projects. These projects, as well as the resulting Municipal Development Programme, can serve as inspiration for the Věžky government in its development.

Keywords: municipality, development programme, strategic planning, socio-economic analysis, SWOT analysis, strategic vision, strategic target

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Lukáši Dankovi za jeho přínosné rady a odborné vedení. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině, která mě podporovala ve studiu. Velký dík patří především mému manželovi Davidovi a dceři Michalce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCÍ	13
1.1 CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY OBCE.....	13
1.2 ČLENĚNÍ OBCÍ	14
1.3 PŮSOBNOST OBCE.....	16
1.4 ORGÁNY OBCE	16
1.4.1 Zastupitelstvo	16
1.4.2 Rada.....	17
1.4.3 Starosta.....	17
1.4.4 Obecní úřad	17
1.5 HOSPODAŘENÍ OBCE.....	18
1.5.1 Rozpočet.....	18
1.5.2 Příjmy rozpočtu	20
1.5.3 Výdaje rozpočtu	22
1.5.4 Rozpočtový proces	24
2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A MUNICIPALNÍ ROZVOJ.....	26
2.1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ.....	26
2.2 HISTORIE STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	26
2.4.1 Rozvojové nástroje.....	30
2.5 PROGRAM ROZVOJE OBCE.....	31
2.5.1 Struktura Programu rozvoje obce.....	31
2.5.2 Akční plán	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE VĚŽKY.....	35
3.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	35
3.1.2 Historie	37
3.1.3 Obyvatelstvo	37
3.1.4 Hospodářství	40
3.1.5 Infrastruktura.....	41
3.1.6 Vybavenost.....	42
3.1.7 Cestovní ruch	46
3.1.8 Životní prostředí.....	46
3.2 SPRÁVA A HOSPODAŘENÍ OBCE	47
3.2.1 Orgány obce Věžky.....	47
3.2.2 Rozpočet obce	48
3.2.3 Vnější vztahy a vazby	53

4	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	56
5	SWOT ANALÝZA OBCE VĚŽKY.....	61
6	PROGRAM ROZVOJE OBCE VĚŽKY 2025-2030.....	63
6.1	VIZE OBCE.....	63
6.2	PROGRAMOVÉ CÍLE	63
6.2.1	Programový cíl I: Rozvoj infrastruktury	64
6.2.2	Programový cíl II: Rozšíření občanské vybavenosti.....	65
6.2.3	Programový cíl III: Péče o vzhled obce a kvalitu životního prostředí	66
6.3	KATALOG PROJEKTŮ	67
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	78
	SEZNAM OBRÁZKŮ	79
	SEZNAM TABULEK.....	80
	SEZNAM GRAFŮ	81
	SEZNAM PŘÍLOH.....	82

ÚVOD

Tématem bakalářské práce je Návrh programu rozvoje obce Věžky. Tuto obec jsem si vybrala, protože jsem v ní vyrostla, a i když už zde několik let nebydlím, ráda se budu podílet na jejím rozvoji. Přesto, že za posledních 10 let obec prošla významnými změnami, je stále co vylepšovat. Poslední plán rozvoje byl koncipován pro období 2015-2022, a tak jsem se chopila příležitosti navrhnout, jakým směrem by se měla obec dále rozvíjet.

I když je program rozvoje obce užitečný pomocník pro obecní rozvoj, základním pilířem je aktivní vedení, které je schopné získat finanční prostředky pro financování klíčových projektů. Obec Věžky je toho díky svému úspěšnému čerpání dotací příkladem.

Bakalářská práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se bude zabývat charakteristikou obce, popíše její typické znaky, představí členění obcí, ukáže rozdíly působnosti obce, bude se věnovat jejím orgánům, a především rozebere hospodaření obce. Druhá část teorie se bude věnovat strategickému plánování, jehož obsahem bude i samotný popis programu rozvoje obcí. To vše bude podloženo literární rešerší.

Praktická část se bude skládat ze čtyř hlavních kapitol. První a zároveň nejrozsáhlejší z nich bude socioekonomická analýza obce Věžky. Získané informace z této analýzy budou nezbytné pro stanovení otázek v rámci dotazníkové šetření. Výsledky ze socioekonomické analýzy a dotazníkového šetření poté budou zpracovány do SWOT analýzy, která bude představovat silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby obce. Poslední kapitolu praktické části bude tvořit samotný Program rozvoje obce Věžky, v němž bude představena strategická vize, programové cíle a opatření. V závěru práce se bude nacházet katalog projektů, které přispějí k naplnění stanovené vize.

Hlavním přínosem práce bude vznik dokumentu Plán rozvoje obce Věžky 2025-2030, který poslouží jako inspirace pro zastupitelstvo obce v jejím rozvoji.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je zpracovat dokument Program rozvoje obce Věžky. Vytvořený dokument poslouží jako inspirace pro budoucí rozvoj obce Věžky.

První část bakalářské práce se bude zaměřovat na teorii týkající se municipalit a strategického rozvoje. Jako zdroj informací poslouží literární rešerše založená na odborných knihách, dostupných především z univerzitní knihovny. Cílem této části práce je vytvořit teoretický základ pro tvorbu praktické části.

Praktická část se bude skládat z několika dílčích cílů. Jako první bude třeba zpracovat socioekonomickou analýzu obce Věžky, jejímž cílem bude představení objektivních dat o současném stavu obce. Součástí bude také analýza hospodaření obce za posledních pět let. Pro zpracování tohoto dílčího cíle bude využito především informací dostupných na oficiálních webových stránkách obce.

Následovat bude dotazníkové šetření, jehož cílem bude sběr subjektivních dat od občanů Věžek. Na základě poznatků z dotazníkového šetření a socioekonomické analýzy bude vypracována SWOT analýza, která zobrazí silné a slabé stránky obce a zároveň její příležitosti a hrozby.

Na základě těchto analýz bude navržen Program rozvoje obce Věžky, v němž bude třeba stanovit strategickou vizi, programové cíle, opatření a aktivity. Posledním dílčím cílem je ukázat a popsat jednotlivé projekty, které by obec mohla v budoucnu realizovat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCÍ

V úvodní kapitole je představena obec, jakožto základní územní samosprávný celek. Její fungování a činnost se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. (Česko, 2000a) Obec poskytuje základní veřejné služby svým obyvatelům a spravuje své území v souladu s právními předpisy. Provoznicová (2015) označuje obec za veřejnoprávní korporaci, která hospodaří se svým majetkem, disponuje finančními prostředky a sestavuje vlastní rozpočet.

1.1 Charakteristické znaky obce

Lochmanová (2020) vymezuje obec čtyřmi charakteristickými znaky:

1. Územní základ, kde území obce tvoří jedno nebo více katastrálních území. Horzinková (2021) apeluje na správné používání pojmu katastrální území obce, neboť bývá v běžné praxi často zaměňováno se správním územím obce.
2. Personální základ, jež je tvořen občany obce. Jde o obyvatele s trvalým bydlištěm na území dané obce nebo takové, kterým bylo uděleno čestné občanství.
3. Ekonomický základ, který reprezentuje vlastní majetek obcí a skutečnost, že obec hospodaří podle rozpočtu, který si sama sestaví.
4. Právní základ, kdy obec vystupuje jako veřejnoprávní korporace. Jde o právnickou osobu mající právní subjektivitu. Má právo vydávat právní předpisy – v rámci přenesené působnosti vydává nařízení, zatímco v rámci působnosti samostatně vydává obecně závazné vyhlášky. (Lochmannová, 2020)

Kadeřábková (2012) však tyto čtyři znaky (vlastní území, občany obce, hospodaření podle vlastního rozpočtu a vystupování v právních vztazích svým jménem) doplňuje o další dva:

5. Spravování svých záležitostí samostatně – takzvaná samostatná působnost. Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů a které do samostatné působnosti obce svěřil zákon.

Kadeřábková (2012) upozorňuje, že hlavním posláním obcí je realizovat úkoly v samostatné působnosti, a právě samostatná působnost by měla představovat převažující náplň činnosti orgánů obce.

6. Péče o všestranný rozvoj území, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem

Podle Pekové (2012) je obec naopak charakterizována pouze třemi znaky, a to územím, občany a působností. Uvádí, že rozhodující je právě samostatná působnost realizovaná v hranicích obce. Tento znak má s Kadeřábkovou společný.

Káňa (2019) vymezuje znaky obce na území, občany, funkce a název.

1.2 Členění obcí

Peková (2012) sděluje, že je pro ČR typická rozdrobenost obcí. Za to může především období začátku devadesátých let, kdy došlo rozdělení mnoha tzv. střediskových obcí. To mělo za následek, že se počet obcí zvýšil, především těch malých. Káňa (2019) uvádí, že v současné době ČR eviduje přes 6 200 obcí, a že další mohou vzniknout jejich sloučením nebo oddělením jedné či více místních částí od obce. Stejně jako Horzinková (2021) však upozorňuje na podmínku, že nové katastrální území musí mít po oddělení alespoň 1 000 obyvatel. Svoboda (2017) dodává, že takto vzniklé obce jsou hospodářsky velmi slabé a často nezvládnou ze svých rozpočtů udržovat ani základní infrastrukturu.

Podle Káni (2019) lze obce členit podle počtu obyvatel nebo podle činnosti úřadů. Podle počtu obyvatel vyčleňuje obce i Lochmannová (2020), a to do čtyř skupin:

- První skupinou jsou vesnice. Jedná se o sídla venkovského typu, která jsou charakteristická malým počtem obyvatel zaměstnaných v zemědělství. Káňa (2019) tyto rysy doplnil o nízkopodlažní zástavbu, malou uliční síť a vysoký podíl zeleně.
- Městem se dle Lochmannové (2020) stane obec, která má alespoň 3 000 obyvatel a pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Káňa (2019) dodává, že v ČR existuje přes 600 měst a žije v nich většina obyvatel. Horzinková (2021) uvádí, že pro město je charakteristická vícepodlažní zástavba v centru, pojmenované ulice a veřejná prostranství, veřejný vodovod a kanalizace, bezprašné cesty a chodníky. Z občanské vybavenosti musí existovat základní škola a zdravotnické zařízení s lékárnou, ubytovací zařízení, pošta, sportoviště a společenský sál. Dále upozorňuje, že i když se počet obyvatel sníží pod zákonnou hranici 3 000 obyvatel, nemá to na status města vliv.
- Městysy, jak udává Lochmannová (2020), byly historicky obce, které měly právo pořádat týdenní a dobytčí trhy. V současnosti se obec nemůže stát městysem, pokud jím nebyla v minulosti. Horzinková (2021) popisuje městys jako historický typ obce

stojící mezi vesnicí a městem. Městys měl městský charakter a plnil roli spádového městečka pro okolní vesnice.

- Poslední skupinou, do které řadí Lochmannová (2020) obce jsou statutární města. Ty mají podle ní zvláštní význam a dělí se na samosprávné obvody a části. Káňa (2019) dodává, že v čele statutárního města stojí primátor a je spravováno magistrátem města. Horzinková (2021) doplňuje, že v současnosti existuje 25 statutárních měst a jejich počet se stále zvyšuje.
- Hlavní město Praha uvádí Káňa (2019) jako pátý druh obce, stejně tak jako zákon č. 128/2000 Sb. o obcích. Praha je současně obcí, městem, statutárním městem, krajským městem a hlavním městem. Člení se na 10 městských obvodů, 22 správních obvodů, městských úřadů s pověřeným výkonem přenesené a rozšířené působnosti a 57 samosprávných městských částí. (Káňa, 2019)
- Krajské město je podle Káni (2019) sídlem samosprávného krajského úřadu a sídlem krajských státních institucí.
- Posledním typem obcí jsou okresní města, která jsou sídlem státních institucí. (Káňa, 2019)

Jak již bylo zmíněno, obce lze také rozlišovat podle rozsahu přenesené působnosti. Káňa (2019) je rozděluje do tří kategorií:

- Obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu – pro tyto obce je typický malý počet obyvatel a obvykle jedno katastrální území. Obecní úřad plní základní samosprávnou funkci a má jednoduchou organizační strukturu. Mezi jeho úkoly patří například evidence obyvatel, zajištění voleb v obci nebo zabezpečení ochrany veřejného pořádku. (Káňa, 2019)
- Obec a obecní úřad s výkonem správy v přenesené působnosti – vykonává na svém území státní správu v rozsahu daném zákonem. Mimo městské úřady obcí s rozšířenou působností existují i pověřené obecní úřady obcí II. stupně. Pro tyto obce je charakteristická působnost matričního a stavebního úřadu. (Káňa, 2019)
- Obec a obecní úřad s výkonem správy rozšířené působnosti – přenesený výkon státní správy je realizován nejen na území obce, ale i pro přilehlé okolí. Jedná se zejména o evidenci obyvatel, vydávání cestovních a osobních dokladů, živnostenská oprávnění, sociálně-právní ochranu dětí, dopravu a další. (Káňa, 2019)

1.3 Působnost obce

Působnost obce členíme na samostatnou a přenesenou. Obec vykonává samosprávu prostřednictvím volených orgánů, které zastupují občany. Samospráva by měla uspokojovat potřeby svých občanů, například bydlení, dopravu a spoje, zdravotní péči, vzdělávání, kulturní život a ochranu veřejného pořádku. Při úkonech v samostatné působnosti hovoříme o tzv. decentralizaci státní správy. V přenesené působnosti jde o výraz dekoncentrace. Hlavním důvodem přenesené působnosti je přesunutí základních záležitostí státní správy do místa bydliště. Za plnění úkolů v rámci přenesené působnosti obcím náleží finanční příspěvek ze státního rozpočtu. (Kadeřábková, 2012) Peková (2012) dodává, že v praxi je obtížné oddělit financování samostatné a přenesené působnosti. Kadeřábková (2012) uvádí, že pokud obce (zpravidla ty malé) nejsou schopny vykonávat přenesenou působnost, mohou pomocí veřejnoprávní smlouvy převést výkon těchto činností na jinou obec.

1.4 Orgány obce

Za orgány obce považujeme dle zákona o obcích zastupitelstvo obce, radu obce, obecní úřad, starostu a zvláštní orgány obce. Jejich organizační struktura je vyobrazena na obrázku níže (Obrázek 1). Označení orgánů se liší podle typu obce. Následující tabulka (Tabulka 1) porovnává názvy orgánů obcí, měst, městysů, statutárních měst a hlavního města Prahy.

Tabulka 1 Označení orgánů obce podle typu obce (Horzinková, 2021, s.164)

Obec	Městys	Město	Statutární město	Hlavní město Praha
Zastupitelstvo obce	Zastupitelstvo městyse	Zastupitelstvo města	Zastupitelstvo města	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
Rada obce	Rada městyse	Rada města	Rada města	Rada hlavního města Prahy
Obecní úřad	Úřad městyse	Městský úřad	Magistrát	Magistrát hlavního města Prahy
Starosta	Starosta	Starosta	Primátor	Primátor hlavního města Prahy
Zvláštní orgán obce	Zvláštní orgán městyse	Zvláštní orgán města	Zvláštní orgán města	Zvláštní orgán hlavního města Prahy

1.4.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je nejvyšším rozhodovacím orgánem v samostatné působnosti obce. Jedná se o kolektivní volený orgán, který přijímá rozhodnutí o důležitých záležitostech obce a kontroluje činnost ostatních orgánů obce. Členové zastupitelstva jsou voleni v komunálních volbách na období čtyř let a jejich počet závisí na velikosti obce (Tabulka 2).

Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých členů starostu, místostarosty a členy rady obce. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, svolává a řídí je zpravidla starosta. V rámci samostatné působnosti vydává obecně závazné vyhlášky. (Peková, 2012)

Tabulka 2 Stanovení počtu členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel (Česko, 2000a)

Velikost obce	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

1.4.2 Rada

Rada je výkonným orgánem obce, který v rámci samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu. V rámci přenesené působnosti rozhoduje o věcech stanovených zákonem. Počet členů rady je vždy lichý (5-11 členů) a tvoří maximálně třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce se nevolí, má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů. Schůze rady jsou neveřejné. Spolu s obecním úřadem vydává v rámci přenesené působnosti nařízení obce. (Peková, 2012)

1.4.3 Starosta

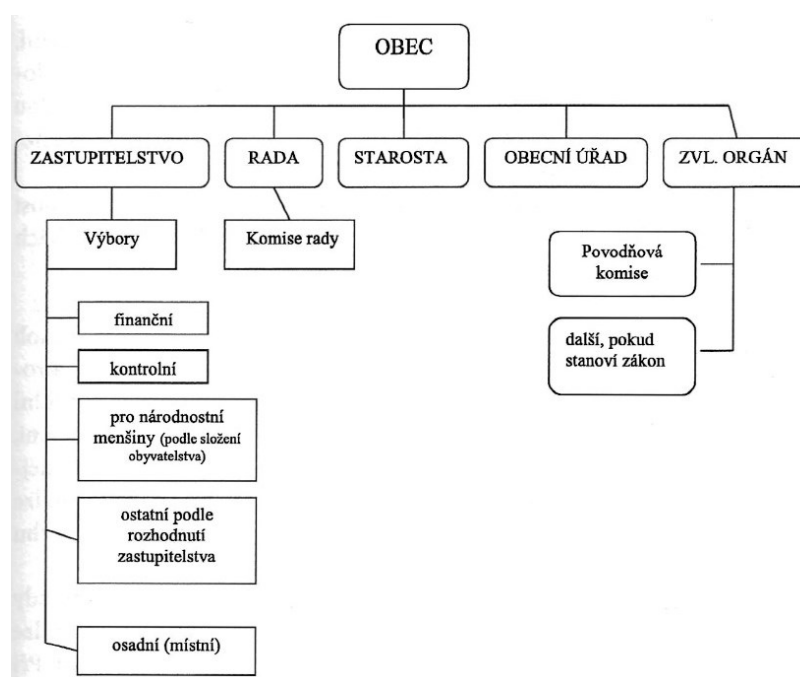
Starosta je představitelem obce a zastupuje obec navenek. Je považován za statutární orgán obce. Za své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce. Přípravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce. Řídí a kontroluje pracovníky obecního úřadu. Je zodpovědný za provedení auditu hospodaření obce. Podepisuje obecní vyhlášky. V době jeho nepřítomnosti ho zastupuje místostarosta. (Peková, 2012)

1.4.4 Obecní úřad

Obecní úřad je dle Lochmannové (2020) tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem a dalšími zaměstnanci obce. V rámci samostatné působnosti plní úkoly, které mu udělilo zastupitelstvo a rada obce. V rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem o obcích. Obecní úřad může zřizovat odbory, jejichž počet zpravidla závisí na velikosti obce. Jedná se např. o finanční odbor, stavební odbor, odbor územního plánování a rozvoje, odbor školství a vzdělávání, zdravotní odbor a další.

Tajemník

Tajemník obecního úřadu je dle Horzinkové (2021), Lochmannové (2020) i Káni (2019) pracovníkem v zaměstnaneckém poměru, který řídí administrativní aparát a plní funkci statutárního zaměstnavatele. Peková (2012) dodává, že řídí pracovníky obecního úřadu, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obecního úřadu, řídí a kontroluje jejich činnost a stanoví platy zaměstnancům podle mzdových předpisů. Plat tajemníka stanoví starosta. Starostovi je tajemník odpovědný při plnění úkolů obecního úřadu v rámci samostatné i přenesené působnosti. Pokud v obci není zřízena funkce tajemníka, vykonává ji starosta. (Horzinková, 2021)

Obrázek 1 Orgány obce (Horzinková, 2021, s. 165)

1.5 Hospodaření obce

Horzinková (2021) sděluje, že právem každé obce je získávat majetek, užívat jej a nakládat s ním jako právnická osoba. Liší se však tím, že cílem hospodaření s majetkem obcí je uspokojování potřeb občanů obce, zatímco právnická osoba hospodaří za účelem zisku. Wokoun (2011) dodává, že obce musí při svém hospodaření dodržovat fiskální disciplínu.

1.5.1 Rozpočet

Peková (2011) uvádí, že územní rozpočet je nejdůležitější součástí finančního systému na úrovni územní samosprávy. Zároveň sděluje, že je ze zákona povinné hospodařit podle ročního rozpočtu. Jde o tzv. rozpočtové období, které se shoduje s kalendářním rokem.

Provazníková (2015) považuje rozpočet za nástroj k zabezpečení a financování obecní politiky, který zároveň optimalizuje plánované příjmy a výdaje. Dle Pekové (2012) a Wokouna (2011) plní rozpočet tři funkce:

- Alokační – rozděluje finanční prostředky pro plnění potřeb tam, kde jsou potřeba. Jejím cílem je zajistit spravedlivé a efektivní využití veřejných financí. Podle Pekové (2011) je tato funkce na úrovni územní samosprávy rozhodující.
- Redistribuční – má omezené využití, používá se spíše na vyšší úrovni územní samosprávy, kde lze ovlivnit sociálně-ekonomický rozvoj v obcích přerozdělením finančních prostředků z rozpočtu regionu.
- Stabilizační – je rovněž využívána omezeně. Příkladem této funkce na obecní úrovni může být budování infrastruktury nebo tvoření rezerv.

Územní rozpočet lze charakterizovat ze čtyř pohledů, jak je uvedeno u Pekové (2011), Wokouna (2011), Kadeřábkové (2012) i Provazníkové (2015).

Jako první můžeme na územní rozpočet nahlížet jako na decentralizovaný peněžní fond, který je vytvářen, rozdělován a používán na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Z účetního hlediska je územní rozpočet bilancí mezi příjmy a výdaji. Peková (2011) sděluje, že v dlouhodobém horizontu by měl být rozpočet vyrovnaný, ve střednědobém horizontu případně přebytkový, kdy je účetní bilance vyrovnána převodem přebytků do rezerv. Rezervu pak lze využít k financování potřeb, aniž by muselo být využito krátkodobých návratných příjmů a docházelo k zadlužování. Další pohled, jak lze na územní rozpočet nahlížet, je finanční plán. Provazníková (2015) říká, že jeho úkolem je zajistit solventnost obce. A to tím, že schválí pouze ty výdaje, které jsou kryty očekávanými příjmy, existujícími rezervami, případně půjčkami, které lze ovšem splatit. Peková (2012) dodává, že pokud chce obec kvalitně hospodařit, nestačí sestavovat pouze roční rozpočet, ale i krátkodobý plán typu platebního kalendáře. Kvalitu krátkodobého plánování ovlivňují především znalosti a zkušenosti výkonných pracovníků a jejich schopnost odhadnout, kdy lze jednotlivé příjmy a výdaje očekávat. Na územní rozpočet lze nahlížet také jako na nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky. Peková (2011) říká, že: „*Rozpočet obce je nástrojem realizace koncepce sociálně-ekonomického rozvoje daného území, nástrojem prosazování poslání územní samosprávy, nástrojem financování volebních programů, nástrojem prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatelstva, které žije na daném území* (Peková, 2011, s. 229).“

1.5.2 Příjmy rozpočtu

Obce ČR stále více usilují o zvýšení vlastních příjmů územních rozpočtů. Jde o takové příjmy, jejichž strukturu a objem může ovlivňovat sama obec nezávisle na státu. To vede k zvýšení finanční soběstačnosti obce. Největší skupinou příjmu rozpočtu obce jsou daňové příjmy, a to především daně sdílené a svěřené. Podle Pekové (2011) by měly být příjmy obce dostatečně výnosné, závislé na aktivitě obce, rovnoměrně rozloženy, plánovatelné a administrativně nenáročné. Provažníková (2015) uvádí, že lze definovat čtyři skupiny zdrojů příjmů obcí – daňové příjmy, nedaňové příjmy, transfery a dotace a kapitálové příjmy.

Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nejvýznamnější skupinou příjmů rozpočtu obce. Lze je charakterizovat jako běžné příjmy, které se každoročně opakují. Za daňové příjmy obce považujeme svěřené daně, sdílené daně a místní a správní poplatky.

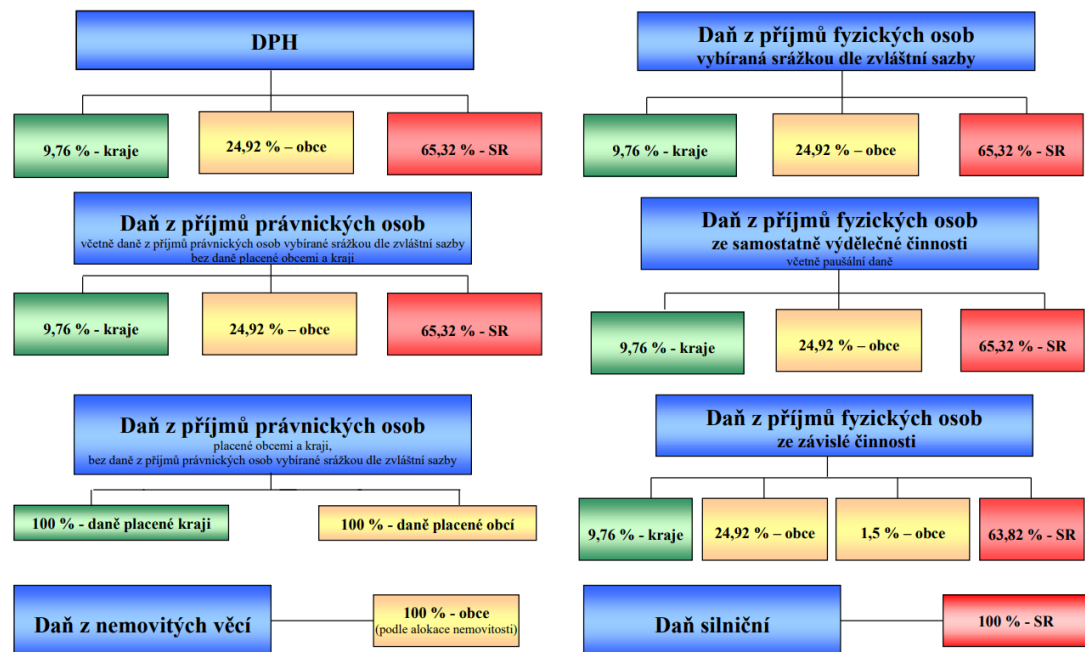
Svěřené daně jsou takové daně, jejichž výnos plyne do rozpočtu té obce, na jejímž území byl vybrán. Příkladem svěřené daně je daň z nemovitých věcí, které se nachází na území obce, daň z příjmu právnických osob placené obcemi a daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (podle bydliště podnikatele).

U daní sdílených putuje do rozpočtu obce určité procento z celkového výnosu daní. Jejich cílem je snížit rozdíly v daňových příjmech mezi obcemi. Jedná se o daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou, daň z příjmu právnických osob a DPH.

Místní poplatky si obce určují a vybírají samy. Podle Pekové (2011) jejich průměrná výše nepřesahuje ani 2 % celkových příjmů rozpočtů obcí. Jedná se o tyto poplatky – poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. (Peková, 2011)

Správní poplatky jsou podle Provažníkové (2015) vybírány pouze v obcích, které vykonávají územní samosprávu, při které je poplatek předepsán. Výši těchto poplatků je stanovena zákonem. Příkladem těchto poplatků je např. výpis z matrik, vystavení dokladů, povolení stavby, povolení nosit zbraň apod.

Rozdělení daňových příjmů obcí lze vidět na následujícím schématu rozpočtové soustavy ČR. (Obrázek 2)

Obrázek 2 Schéma rozpočtového určení daní platné k 1. 1. 2024 (Finanční správa, 2024)

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou druhou významnou skupinou vlastních příjmů obce. U této skupiny může obec významně ovlivnit jejich výši a strukturu. Zařazujeme sem příjmy z vlastního podnikání, užitelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, příjmy z mimorozpočtových fondů, ze sdružování finančních prostředků a příjmy ze sbírek a darů. (Provazníková, 2015) Peková (2011) rozděluje nedaňové příjmy podle jejich charakteru. A to na běžné, neinvestiční, které mají tendenci se každoročně opakovat, např. příjmy z pronájmu majetku, zisk po zdanění z vlastního podnikání, podíly na zisku a další. Druhou skupinou jsou kapitálové, investiční, které se každoročně neopakují, např. příjmy z prodeje nepotřebného majetku.

Transfery a dotace

Provazníková (2015) uvádí, že dotace jsou forma přerozdělování finančních prostředků ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí, která slouží k financování zabezpečení veřejných statků v rámci samostatné i přenesené působnosti. Peková (2011) označuje dotace za určitý projev solidarity. Dotace by měly sloužit ke stanovení požadovaného standardu, který by měl být

dosažen v rámci celého státu bez ohledu na územní rozdíly. Zároveň však upozorňuje na fakt, že dotace vedou k růstu veřejných výdajů a ke snížení zájmu o efektivní využití vlastních příjmů. Dotace se dělí na běžné, kapitálové, účelové a neúčelové.

Návratné příjmy

Návratné příjmy jsou využívány na krytí potřeb obce v případě, kdy obec nedisponuje dostatečným množstvím nenávratných finančních prostředků. Kvůli regulaci státu může obec využívat návratných příjmů omezeně, zejména těch střednědobých a dlouhodobých. Stát se tak snaží obce chránit, protože jsou pak budoucí rozpočty zatíženy splácením úroků. Mezi návratné příjmy Peková (2011) i Provazníková (2015) řadí úvěry z peněžních ústavů, příjmy z emisí obligací a návratné půjčky a finanční výpomoci. Podle Pekové (2011) využívají obce střednědobých a dlouhodobých úvěrů především pro financování školství, zdravotnictví, sociální péči, budování infrastruktury a potřeby občanské vybavenosti. Ospravedlňuje tak úrokové zatížení, neboť tyto investice neslouží pouze současné generaci, ale i generacím budoucím. „*Je spravedlivé a slušné, aby se na financování těchto investic podílelo více generací, kterým tato zařízení budou sloužit a budou z nich mít užitek* (Peková, 2011, s. 268).“

1.5.3 Výdaje rozpočtu

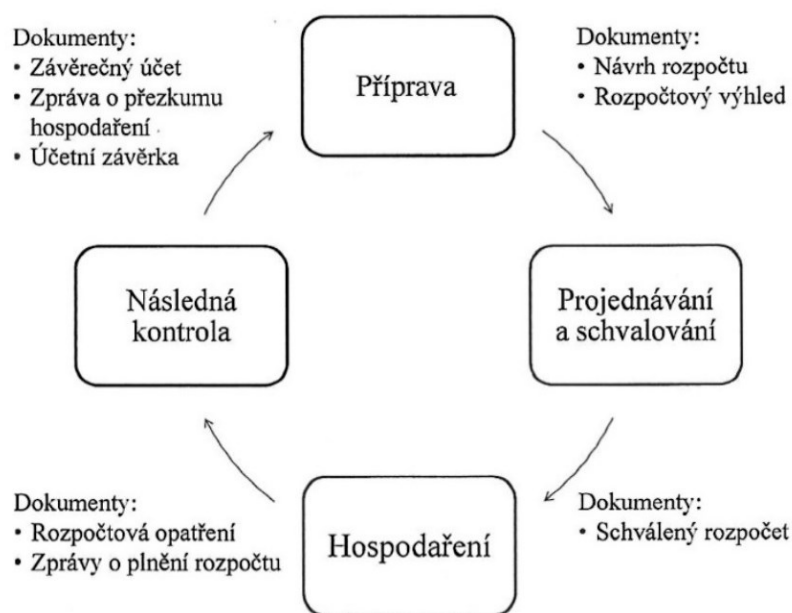
Výdaje obecních rozpočtů můžeme dělit podle několika hledisek. Jako první je můžeme dělit na běžné, které se pravidelně opakují a využívány na běžné potřeby, jako jsou platy zaměstnanců, nákup materiálu, nákup služeb a sociální dávky. A kapitálové, které slouží k financování dlouhodobých investic. Toto rozdělení je také znázorněno v tabulce níže. (Tabulka 3) Z hlediska rozpočtové skladby je dělíme na druhové (Třída 5 – běžné výdaje a Třída 6 – kapitálové výdaje) a funkční, kde jsou výdaje roztrženy do šesti výdajových oblastí. Podle charakteru infrastruktury dělíme výdaje na ekonomické (např. výstavba veřejných komunikací, vodovodů, kanalizací, veřejného osvětlení apod.) a sociální (např. provoz zdravotních zařízení, výstavba školy, sociální peněžní transfery apod.) Výdaje můžeme také dělit z hlediska funkcí veřejných financí, a to na alokační, redistribuční a stabilizační. Posledním členěním je dělení dle rozpočtového plánování. Plánovatelné mají opakující se charakter a lze je předpokládat předem (např. platy zaměstnanců, nájemné apod.) Neplánovanými výdaji jsou takové, jejichž vznik nelze dopředu určit (např. výdaje na odstraňování škod způsobených povodněmi). (Provazníková, 2015)

Tabulka 3 Schéma rozpočtu obce (Provazníková, 2015, s. 61)

Rozpočet obce	
Příjmy	Výdaje
Běžné	
<p>Daňové</p> <ul style="list-style-type: none"> - svěřené daně - sdílené daně - místní poplatky - správní poplatky <p>Nedaňové</p> <ul style="list-style-type: none"> - uživatelské poplatky za služby - příjmy z pronájmu majetku - příjmy od vlastních neziskových organizací - zisk z podnikání - ostatní <p>Přijaté transfery</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžné dotace ze státního rozpočtu - běžné dotace ze státních fondů - od územních rozpočtů - ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce) 	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) - veřejný pořádek (policie, hasiči apod.) - vzdělání - péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.) - bydlení - komunální služby - na podnikání - ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty) - placené úroky - běžné dotace jiným rozpočtům
Kapitálové	
<ul style="list-style-type: none"> - z prodeje majetku - kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy - příjmy z půjček apod. - příjmy z emise vlastních obligací - přebytek běžného rozpočtu - ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty) 	<ul style="list-style-type: none"> - na investice - kapitálové dotace jiným rozpočtům - na nákup obligací, akcií - poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky - splátky dříve přijatých půjček - krytí deficitu běžného rozpočtu

1.5.4 Rozpočtový proces

Sedmíhradská (2015) považuje za rozpočtový proces soubor činností souvisejících s veřejnými výdaji a veřejnými příjmy. I když je rozpočet obce sestavován na jeden rok, rozpočtový proces trvá přibližně jeden a půl až dva roky. Je rozdělen do jednotlivých fází, jejichž posloupnost zůstává totožná. Tyto fáze jsou stanoveny zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (Česko, 2000b). Sedmíhradská (2015) definuje čtyři základní fáze rozpočtového procesu: sestavování rozpočtu, projednávání a schvalování rozpočtu, hospodaření podle rozpočtu a následná kontrola. Na obrázku níže (Obrázek 3) lze také vidět dokumenty, které jednotlivé fáze rozpočtového procesu provází. Před začátkem nového rozpočtového období probíhá příprava návrhu rozpočtu, který by měl vycházet z rozpočtového výhledu. Po schválení návrhu zastupitelstvem obec hospodaří podle schváleného rozpočtu. Během roku jsou vydávána rozpočtová opatření, která jsou reakcí na změny v rozpočtu. „Po skončení rozpočtového roku probíhá vyúčtování, příprava a schválení závěrečného účtu a účetní závěrky a přezkum hospodaření (Sedmíhradská, 2015, s. 37).“

Obrázek 3 Rozpočtový cyklus (Sedmíhradská, 2015, s. 37)

Rozpočtový výhled

Spolu s rozpočtem je obec povinna podle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů sestavovat rozpočtový výhled. Jedná se o nástroj, který slouží pro střednědobé finanční plánování. Rozpočtový výhled je klíčovým prvkem pro přípravu rozpočtu, protože se díky němu rozpočtový proces dostává do víceleté perspektivy. Lze tak lépe předvídat situace, kdy očekávané příjmy nepokryjí očekávané výdaje a včas těmto skutečnostem předejít. Nevýhodou rozpočtového výhledu je délka období, na kterou je koncipován, tudíž je větší pravděpodobnost nutnosti úprav nebo změn. (Sedmihradská, 2015)

Rozpočtové provizorium

Rozpočet obce musí být schválen před začátkem rozpočtového roku. Pokud se tak nestane, hospodaří se podle pravidel rozpočtového provizoria. To je buď odrazem předchozího rozpočtu nebo se podobá plánovanému rozpočtu. Toto rozhodnutí učiní zastupitelstvo obce. Jakmile je schválen rozpočet, příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu. (Provazníková, 2015)

Rozpočtová opatření

Rozpočtová opatření jsou změny již schváleného rozpočtu, které jsou zapotřebí v průběhu roku kvůli provedení rozpočtově nezajištěného výdaje. Za rozpočtová opatření lze považovat:

- přesun rozpočtových prostředků mezi jednotlivými typy příjmů a/nebo výdajů, aniž by se změnil jejich celkový objem,
- použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu,
- vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů; tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje. (Sedmihradská, 2015)

Závěrečný účet

Závěrečný účet obce obsahuje oproti schválenému rozpočtu skutečné příjmy a výdaje za uplynulý rok. Ze zákona má každá obec povinnost nechat přezkoumat své hospodaření. A to buď krajským úřadem nebo auditorskou společností. Závěrečný účet by měl být stručný, přehledný a logicky řazený.

2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A MUNICIPALNÍ ROZVOJ

2.1 Strategické plánování

Krbová (2017) definuje strategické plánování jako proces, během něhož vznikne představa o tom, čím se obec bude zabývat, co chce rozvíjet a čeho docílit.

Strategické plánování dle Pekové (2012) transformuje veřejný zájem do rozhodnutí volených orgánů. Při využití vhodných nástrojů umožňuje ovlivnit dlouhodobý sociálně-ekonomický rozvoj v daném místě, oblasti, státu. Strategické plánování by mělo směřovat ke stanovení vize, určení konkrétních cílů a představení návodů, jak jich dosáhnout.

Mullaly (2022) říká, že podstatou strategického plánování je změna. Je důležité zjistit, co se změnilo, co je potřeba změnit a jak tuto změnu provést co nejefektivněji.

Kadeřábková (2012) nezapomíná na fakt, že při koncipování rozvojových programů hrají důležitou roli názory a postoje občanů k budoucímu vývoji a podobě jejich měst a krajů.

2.2 Historie strategického plánování

Pojem strategie vychází z řeckého *strategos*, které je spojením slov *stratos* (armáda) a *agein* (vést). Původně bylo strategické plánování výsadou vojenství. Strategie je označována za součást vojenské vědy, která se zabývá vedením války a organizací obrany země. Na přelomu minulého století se začala strategie využívat jako nástroj k rozvoji managementu firem. Ve veřejném sektoru se začalo strategické plánování uplatňovat později, díky tomu však mohl využít metody a techniky na dosažení vyšší kvality, které vybudoval soukromý sektor. (Krbová, 2017)

Zpočátku se nejvíce kladl důraz na ekonomický rozvoj. Posílení ekonomické pozice vedlo ke zvýšení konkurenceschopnosti a došlo k lepšímu přizpůsobení se ekonomickým změnám. Později byla pozornost přesunuta na sociální rozvoj, který měl spolu s ekonomickým vytvářet vhodné podmínky pro socioekonomický rozvoj. Na přelomu tisíciletí se začala společnost zaměřovat na udržitelný rozvoj. V roce 1992 byl na summitu OSN o životním prostředí přijat akční plán Agenda 21. Šlo o nový směr ve strategickém řízení měst, obcí a regionů, jehož cílem bylo strategické plánování, zapojování veřejnosti do plánovacích a rozhodovacích procesů a ochrana životního prostředí. (Krbová, 2017)

2.3 Vybrané formy spolupráce obcí

Místní Agenda 21

Provazníková (2015) definuje Místní agendu 21 jako nástroj pro uplatnění principů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Jde o proces, při kterém je snaha co nejvíce zapojit občany, zjistit jejich potřeby a zapojit je do rozhodování. V ČR neuplatňují metodu MA21 pouze obce, ale i města, mikroregiony a kraje. Jde o nejrozšířenější metodu pro zvyšování kvality veřejné správy v ČR.

Maier (2012) hovoří o MA21 jako o organizované a koordinované pravidelné účasti veřejnosti v diskusi a hodnocení udržitelnosti rozvoje obce. V ČR existuje Pracovní skupina pro Místní agendu 21, která sestavila kritéria pro hodnocení obcí. Podle počtu splněných kritérií jsou pak obce členěny do kategorií „A“ (nejvyšší) až „D“ (nejnižší).

Kutscherauer (2013) a Pavlík (2014) označují MA21 za nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.

Národní síť zdravých měst ČR

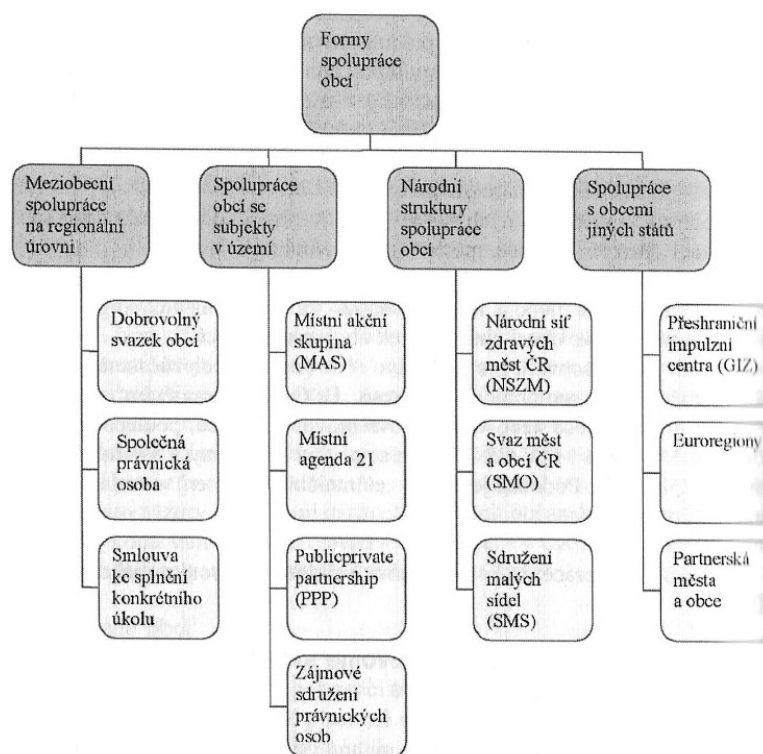
Pavlík (2014) uvádí, že většina pokročilých realizátorů metody MA21 je sdružena v asociaci Národní síť zdravých měst ČR. Jedná se o organizaci, která vznikla v roce 1994 a jejíž činnost je mezinárodně certifikována OSN-WHO. Provazníková (2015) považuje NSZM za pomocníka při strategickém plánování a rozvoji měst, zároveň vypomáhá obcím získávat různé dotace a granty. Vedle obcí se do projektu zapojují i kraje, což vede celistvějšímu rozvoji územní samosprávy jako celku.

Místní akční skupiny

Podle Polákové (2018) MAS propojují zástupce veřejné správy, neziskového sektoru a lokálních podnikatelů do rozvojového partnerství. Tyto subjekty společně vytvářejí projekty, na které mohou žádat o dotace. Hlavním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech prostřednictvím metody LEADER. Jde o metodu, která uplatňuje princip zdola-nahoru. To znamená, že se namísto uplatňování pravidel z nejvyšší správní úrovně směrem k lokální úrovni začala podporovat iniciativnost a tvořivost nejmenších subjektů. MAS bývají často účastníky projektů zaštitěných dobrovolnými svazky obcí – mikroregiony. K 30.4.2021 bylo v ČR evidováno 180 MAS. (Národní síť místních akčních skupin České republiky, z. s., © 2024)

Mikroregiony – dobrovolné svazky obcí

Mikroregiony jsou forma spolupráce mezi obcemi, která vznikla za účelem ochrany a prosazování společných zájmů. Jedná se o právnickou osobu. Členy svazku se mohou stát pouze obce (kraje nikoliv), a to buď vytvořením nového svazku nebo vstupem do již existujícího. Jejich činnost upravuje Zákon 128/2000 Sb., o obcích. (Kadeřábková, 2012) Poláková (2018) dodává, že dobrovolné svazky obcí vznikají pro územně ucelenou oblast, která je vymezená přirozenými přírodními, technickými nebo historickými hranicemi. Svazek obcí má širší spektrum možností rozvoje než obec, stále však může vykonávat pouze činnosti v rámci samostatné působnosti obcí. Jako výhodu svazku obcí vidí v překonání nedostatku personálu či nedostatečného vybavení obce. Svazek obcí může také vytvořit manažerskou pozici, která se bude aktivně věnovat rozvoji území. (Poláková, 2018)

Obrázek 4 Členění způsobů a forem spolupráce obcí (Peková, 2011, s. 360)

Obrázek 4 vyobrazuje členění způsobů a forem spolupráce obcí. Zmíněné formy spolupráce obce s jinými subjekty lze uzavřít na základě písemné smlouvy. Poláková (2018) má za to, že společně lze dosáhnout významnějšího efektu, než kdyby jednotlivé subjekty usilovaly o dosažení cíle samotné. Jedná se o tzv. synergický efekt. Zároveň uvádí, že partnerství je základním principem Evropské unie. Obzvláště pro malé obce často nejsou problémy bez spolupráce řešitelné. Díky spolupráci mohou hledat řešení problémů, které přesahují možnosti jednotlivých obcí.

Synergický efekt v rámci rozvoje regionů zmiňují ve své knize i Blažek a Uhlíř (2020). Zabývají se teorií regionálních inovačních systémů, která se zaměřuje jak na konkurenceschopnost a inovační výkonnost, tak na podporu procesu učení v daném regionu. Krbová (2017) se zabývá regionálními inovačními strategiemi, které se opírají o teorii regionálních inovačních systémů. Cílem regionálních inovačních strategií je vytvořit systémový rámec spolupráce s institucemi výzkumu a vývoje a tím posilovat konkurenceschopnost regionů.

Torfiing (2016) rozděluje inovační proces do pěti kroků:

- I. Vymezení problémů a výzev – problémy a výzvy by měly být důkladně popsány a zároveň by měly působit dostatečně důležitě a naléhavě na to, aby jim sociální a političtí aktéři svůj čas a energii a zapojili se do inovativních procesů, které s sebou nesou určité riziko selhání.
- II. Návrh nových a kreativních nápadů – vytváření nových nápadů často vychází z předešlých neúspěšných pokusů. Poučení se z minulých chyb je základem k dosažení úspěchu.
- III. Výběr nejslibnějších nápadů – tento krok zahrnuje rozhodnutí o tom, které nápady stojí za to realizovat. Ideálně by měly být odvážné, ale zároveň proveditelné.
- IV. Zavedení nových řešení do praxe – cílem tohoto kroku je proměnit nejslibnější nápady na nové postupy a činnosti. Ve fázi implementace se může pokazit mnoho věcí, a tak musí být inovátoři připraveni vypořádat se s nejistotami, riziky, nepředvídatelnými problémy a nečekanými překážkami.
- V. Šíření nových myšlenek a postupů – sdílení znalostí o nových způsobech, jak dělat věci, vede k inspiraci dalších stran ke spuštění inovačních procesů.

2.4 Rozvoj municipalit

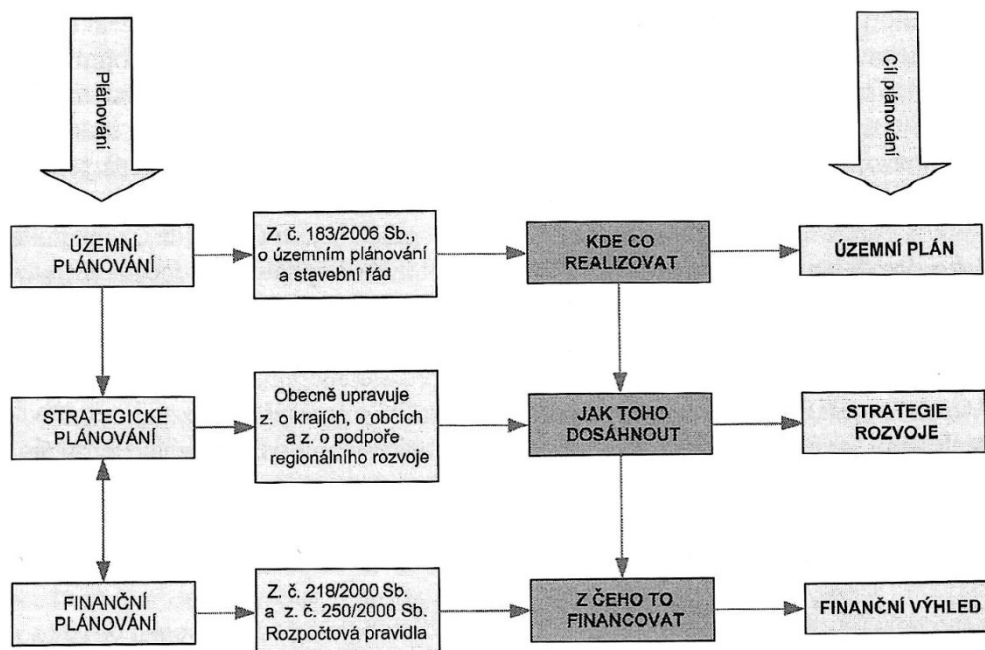
Rozvojem municipalit se v ČR na národní úrovni zabývá Ministerstvo pro místní rozvoj. Peková (2012) nazývá Ministerstvo pro místní rozvoj národním koordinátorem regionálního rozvoje, správcem regionální politiky a regulátorem územního rozvoje. MMR vytvořilo strategický dokument Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Tato strategie má za úkol určit hlavní cíle regionálního rozvoje na období 2021-2027. Tento dokument vychází z národního rozvojového dokumentu Strategický rámec ČR 2030. (Ministerstvo pro místní rozvoj. © 2024)

2.4.1 Rozvojové nástroje

Krbová (2017) definuje rozvojové nástroje jako pomůcky, které slouží výkonu a podpoře rozvoje. Rozděluje je na:

- Administrativní a legislativní nástroje – zákony, obecné postupy a metodiky, nařízení, poradenství, strategie, koncepce atd.
- Institucionální nástroje – spolupráce institucí, zapojování občanů, regionální a místní management
- Věcné nástroje – infrastruktura, hmotné plnění
- Finanční nástroje – dotace a granty, zvýhodněné úvěry, půjčky z veřejných rozpočtů

Zároveň dodává, že nejvyužívanějším nástrojem jsou koncepce a strategie, které jsou základem pro uplatnění ostatních nástrojů. Z hlediska plánování rozvoje území je nejvyužívanější územní plán, strategický plán či program rozvoje a rozpočtový výhled. Tyto tři dokumenty se liší svým zaměřením. Jak je patrné z obrázku (Obrázek 5), územní plán se věnuje funkčnímu využití území, strategický plán se soustřeďuje na socioekonomický rozvoj a rozpočtový výhled je finančním plánem střednědobého charakteru. (Krbová, 2017)

Obrázek 5 Vazba věcných strategických dokumentů na finanční plány ve veřejné správě (Krbová, 2017, s. 126)

2.5 Program rozvoje obce

V závislosti na cíli práce je v rámci teoretické části potřeba popsat program rozvoje obce. Program rozvoje obce je základním rozvojovým dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Je zpracováván na období 4-7 let a schvaluje ho zastupitelstvo obce. Díky tomuto strategickému dokumentu mohou obce podat žádosti o dotace z některých národních zdrojů. (Národní dotace, © 2024).

Pavlík (2014) definuje program rozvoje obce jako rámcový program, jež ukazuje postupové kroky rozvoje obce, směr ke zlepšení současného stavu a cesty ke zvýšené aktivitě a spokojenosti občanů.

Při tvorbě PRO je třeba respektovat obsah strategických dokumentů vyšších úrovní, které jsou hierarchicky uspořádané na následujícím obrázku (Obrázek 6)

Obrázek 6 Hierarchické uspořádání strategických dokumentů (OBCEPRO, © 2024a)

Obce mohou využít k tvorbě programu rozvoje obce webovou aplikaci OBCEPRO, která jim ukáže, co by měl PRO obsahovat, jakou by měl mít strukturu, dozví se, jak pracovat se statistickými daty a mohou využít šablony a vzory podpůrných dokumentů. Lze také využít odbornou pomoc formou konzultací s metodickými pracovníky. (OBCEPRO, © 2024b)

2.5.1 Struktura Programu rozvoje obce

Úvod – Úvod by měl obsahovat základní informace o strategii, za jakým účelem byla vytvořena, kdo se podílel na jejím vytvoření a na jaké období byla sestavena.

A. Analytická část

A.1 Charakteristika obce – Obsahuje popis jednotlivých oblastí charakterizujících obec. Jedná se území, obyvatelstvo, hospodářství, infrastrukturu, vybavenost, životní prostředí a správu obce. Jde o objektivní údaje.

A.2 Východiska pro návrhovou část – Zachycují silné a slabé stránky obce. Mohou vycházet z dotazníkového šetření nebo rozhovorů. Jedná se o subjektivní názory.

B. Návrhová část

B.1 Strategická vize – Vize obce je dlouhodobý ideální stav, kterého chce obec v budoucnosti dosáhnout. Udává směr rozvoje obce na příštích 10-20 let. Podle Pavlíka (2014) je nejdůležitějším prvkem při stanovení vize a řízení města komunikace s veřejností.

B.2 Programové cíle – Jsou ukázkou toho, čeho chce obec dosáhnout v příštích 4-7 letech. Cíle by měly být konkrétní, realizovatelné a hodnotitelné.

B.3 Opatření – Formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Opatření musí obsahovat minimálně jednu rozvojovou aktivitu.

B.4 Rozvojové aktivity – Představují konkrétní činnost v rámci opatření. Je zde stanovena důležitost, období realizace, odpovědnost za realizaci, odhad nákladů a zdroje financování.

B.5 Podpora realizace PRO – Určuje způsob sledování realizace, vyhodnocování a aktualizace PRO, aby se stal pružným nástrojem rozvoje obce. (Svaz měst a obcí České republiky. © 2023 – 2024b)

Úvod	A. Analytická část		B. Návrhová část				
	A.1 Charakteristika obce	A.2 Východiska pro návrhovou část	B.1 Strategická vize	B.2 Programové cíle	B.3 Opatření	B.4 Rozvojové aktivity	B.5 Podpora realizace PRO
	1. Území 2. Obyvatelstvo 3. Hospodářství 4. Infrastruktura 5. Vybavenost 5. Živ. prostředí 7. Správa obce	Silné stránky Slabé stránky	Vize na 10 - 20 let Dlouhodobé cíle	Cíle na 4 - 7 let	Tematická Prostorová	Důležitost Termíny Odpovědnost Náklady Zdroje financování	Řízení realizace Způsob sledování a hodnocení Způsob aktualizace

Obrázek 7 Grafické znázornění struktury Programu rozvoje obce (Svaz měst a obcí ČR,

2.5.2 Akční plán

Akční plán slouží jako podpora naplňování PRO. Oproti PRO je sestaven na kratší období 1-2 let. Zajišťuje provázání mezi PRO a rozpočtem obce. Akční plán podrobně popisuje způsob naplňování jednotlivých programových cílů, opatření a rozvojových aktivit. Peková (2012) uvádí, že smyslem akčních plánů je aktivní přispění k rychlému dosažení požadovaného stavu.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE VĚŽKY

Úkolem této části bakalářské práce je seznámení s obcí Věžky pomocí analýzy jednotlivých socioekonomických oblastí. Důležitým bodem je také zhodnocení hospodaření obce.

3.1 Základní charakteristika

Tabulka 4 Základní informace o obci Věžky (Obec Věžky, © 2024f, vlastní zpracování)

Kraj	Zlínský
Okres	Kroměříž
Správní obvod	Kroměříž
Kód obce	589128
Počet částí	2
Přidružená část	Vlčí Doly
PSČ	768 33
Počet obyvatel	443 (1. 1. 2024)
Katastrální výměra	827 ha
Nadmořská výška	277 m. n. m.

Obec Věžky se skládá ze dvou místních částí – Věžky a Vlčí Doly. I když jsou od sebe vzdáleny pouhý kilometr, liší se v několika oblastech. Věžky jsou lidnatější, územně rozsáhlejší a díky své poloze na hlavním tahu na Kroměříž i dopravně dostupnější. Vlčí Doly jsou o poznání menší jak do rozlohy, tak do počtu obyvatel. Nachází se v klidné lokalitě obklopené kopci, oproti Věžkám však disponují špatnou dopravní obsluhností.

Obrázek 8 Katastrální mapa území obce Věžky (Elektronický digitální protipovodňový portál, © 2010-2024)

3.1.1 Území

Obrázek 9 Mapa obce Věžky, okresu Kroměříž a kraje v ČR (Kurzy.cz, © 2024)

Obec Věžky se nachází ve Zlínském kraji, jedenáct kilometrů západně od ORP Kroměříž. (Obrázek 9). Jak již bylo zmíněno, obec se skládá z částí Věžky a Vlčí Doly, které se rozprostírají na území o velikosti 827 ha a leží ve výšce 277 m. n. m. Věžkami protéká Věžecký potok, který se u Kroměříže vlévá do řeky Moravy. Místní částí Vlčí Doly protéká potok Vlčidolka. Ve Věžkách se nachází požární nádrž Hráz a dva protipovodňové rybníky – Myslivecký rybník (Semprák) a Spodní rybník (Telák). Na jihu obce se v zalesněné lokalitě nachází nejvyšší bod Troják s nadmořskou výškou 396,5 m. Většina katastrálního území obce je tvořena zemědělskou půdou (71,5 %) – ornou půdou, zahradami, trvalým travním porostem a ovocnými sady. Zbylé území je pokryto nezemědělskou půdou (28,5 %), čímž jsou myšleny lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy.

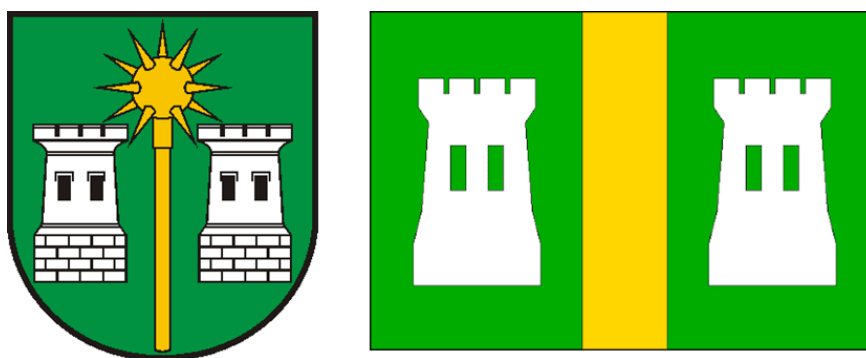
Tabulka 5 Druhy pozemků (Kurzy.cz, © 2023a)

Druhy pozemků (ha)	
Celková výměra	827,15
Zemědělská půda	590,96
Orná půda	551,99
Zahrada	18,4
Ovocný sad	8,51
Trvalý travní porost	12,05
Nezemědělská půda	236,19
Lesní pozemek	121,48
Vodní plocha	17,6
Zastavěná plocha a nádvoří	8,96
Ostatní plocha	88,14

3.1.2 Historie

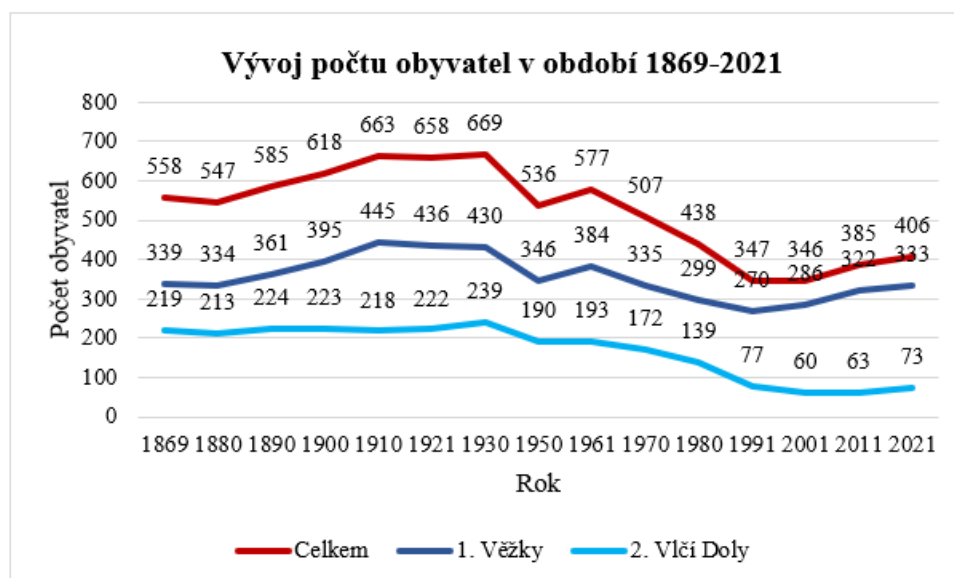
První zmínka o Věžkách pochází z roku 1348. V polovině 19. století postavili ve Věžkách Weissenburkové barokní zámek, který sloužil jako příbytek panských úředníků až do roku 1945. V roce 1904 zde byl vysvěcen kostel sv. Alžběty, pod kterým se nachází hrobka rodiny Redlichů. Nedaleko obce Věžky směrem na Kroměříž stojí pomník amerického pilota Jamese Hoffmana, který zde zemřel v roce 1944 v souboji s německými stíhači. V roce 1960 došlo ke sloučení s obcí Vlčí Doly. Od roku 1976 se zde začaly pořádat celostátní zahradnické výstavy Floria. Od roku 1996 má obec vlastní znak a prapor (Obrázek 10). (Obec Věžky, © 2024b)

Obrázek 10 Znak a vlajka obce Věžky (Obec Věžky, © 2024k)

3.1.3 Obyvatelstvo

K 1. 1. 2024 žilo v obci 443 obyvatel. Jak lze vidět na následujícím grafu (*Graf 1*), zhruba před sto lety měla obec o více než 200 obyvatel více a od té doby jejich počet pomalu klesal. Nejméně občanů žilo v obci v letech 1991 a 2001, a to 347 a 346.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v období 1869-2021 (ČSÚ, 2023c, vlastní zpracování)

Vývoj počtu obyvatel za posledních deset let lze vyčíst z následující tabulky (*Tabulka 6*). V roce 2013 v obci žilo 398 obyvatel. I když se jejich počet v letech 2014, 2017, 2019 a 2022 snížil, celkově v obci přibyl 45 obyvatel. Díky nové zástavbě v lokalitě u Mlýna lze předpokládat, že se díky mladým rodinám bude počet obyvatel i nadále zvyšovat.

Tabulka 6 Vývoj počtu obyvatel v období 2013-2024 (Místopisný průvodce po České republice, 2024, vlastní zpracování)

Datum	Celkem	Změna
1.1.2024	443	9
1.1.2023	434	21
1.1.2022	413	-5
1.1.2021	418	8
1.1.2020	410	5
1.1.2019	405	-6
1.1.2018	411	9
1.1.2017	402	-6
1.1.2016	408	9
1.1.2015	399	5
1.1.2014	394	-4
1.1.2013	398	-

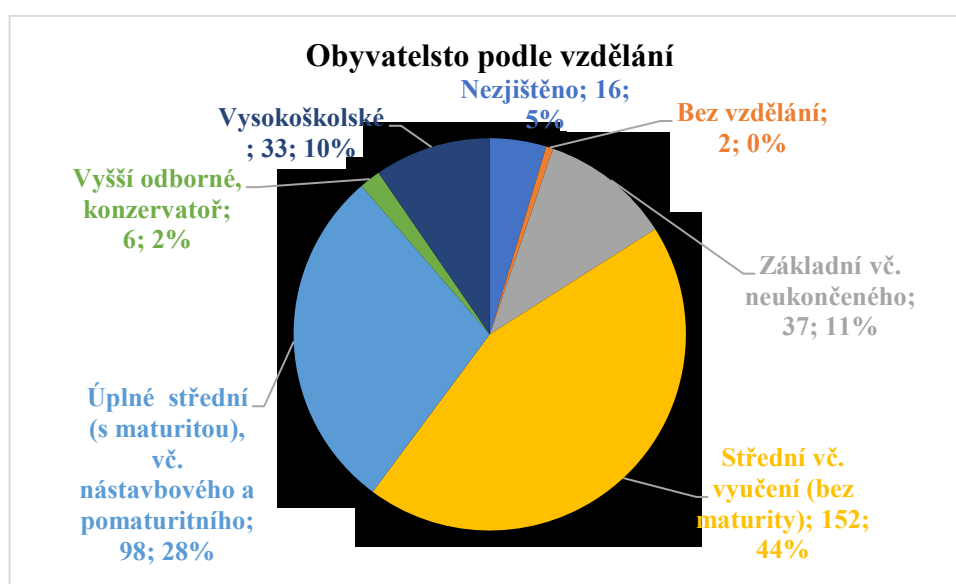
Průměrný věk obyvatelstva Věžek je vyobrazen v tabulce níže (údaje platné k 1. 1. 2023). Z tabulky (*Tabulka 7*) lze vyčíst, že průměrný věk obyvatel Věžek je nižší než průměrný věk obyvatel ČR i Zlínského kraje. Ženy jsou ve Věžkách průměrně mladší než muži, naproti tomu ve Zlínském kraji i v ČR jsou mladší muži.

Tabulka 7 Průměrný věk obyvatel (ČSÚ, 2023c, vlastní zpracování)

Průměrný věk			
	Celkem	Muži	Ženy
Věžky	41,2	42,5	39,9
Zlínský kraj	43,6	41,9	45,2
ČR	42,6	41,2	44,0

Vzdělání

Při analýze vzdělanosti obyvatel se vycházelo ze sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021. Následující graf (*Graf 2*) vyobrazuje nejvyšší dosažené vzdělání obyvatel starších 15 let. Největší podíl tvoří lidé s vyučením či středoškolským vzděláním bez maturity, a to 44 %. Druhou nejpočetnější skupinou jsou obyvatelé se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou, 28 %. Téměř stejný podíl tvoří vysokoškoláci, 10 %, a osoby se základním vzděláním, 11 %. 2 % obyvatel tvoří osoby, které absolvovaly konzervatoř či vyšší odborné vzdělání. U dvou obyvatel bylo zjištěno, že nemají žádné vzdělání. 16 osob své vzdělání nevedlo.

Graf 2 Vzdělání obyvatel obce Věžky (ČSÚ, 2023b, vlastní zpracování)

V porovnání s údaji z roku 2011 klesl počet obyvatel se základním vzděláním o 8 %, zatímco počet osob s vysokoškolským vzděláním se více než dvojnásobně zvýšil. (*Tabulka 8*)

Tabulka 8 Porovnání vzdělání obyvatel v letech 2011 a 2021 (ČSÚ, 2023b, vlastní zpracování)

Nejvyšší dosažené vzdělání	2021	2011	2021	2011
Nezjištěno	16	9	5 %	3 %
Bez vzdělání	2	2	1 %	1 %
Základní vč. neukončeného	37	61	11 %	19 %
Střední vč. vyučení (bez maturity)	152	144	44 %	45 %
Úplné střední (s maturitou)	98	87	29 %	27 %
Vyšší odborné, konzervatoř	6	4	2 %	1 %
Vysokoškolské	33	15	10 %	5 %
Celkem	344	322	100 %	100 %

3.1.4 Hospodářství

K 31. 12. 2023 bylo v obci registrováno 88 podnikatelských subjektů. Z následující tabulky (Tabulka 9) lze vyčíst, že je jednalo o 70 fyzických osob a 18 právnických osob. Největší zastoupení zde mají subjekty podnikající ve stavebnictví (27 %), průmyslu (13 %), velkoobchodu a maloobchodu; opravách a údržbě motorových vozidel (10 %) a profesní, vědecké a technické činnosti (10 %). (Kurzy.cz, © 2023b)

Tabulka 9 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti (Kurzy.cz, © 2023b, vlastní zpracování)

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti	
Období	31.12.2023
Celkem	88
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	8
B-E Průmysl celkem	11
F Stavebnictví	24
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9
H Doprava a skladování	2
I Ubytování, stravování a pohostinství	2
J Informační a komunikační činnosti	1
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1
M Profesní, vědecké a technické činnosti	9
N Administrativní a podpůrné činnosti	5
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	3
P Vzdělávání	1
Q Zdravotní a sociální péče	-
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	3
S Ostatní činnosti	6
X nezařazeno	-

K nejvýznamnějším podnikatelským subjektům v obci patří Břetislav Jelínek - GALANTERIE s.r.o., český výrobce a distributor osobních ochranných pracovních prostředků zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví při práci. REJ SERVIS s.r.o., který se zaměřuje na prodej zbraní, střeliva a mysliveckých potřeb. G3 plus, s.r.o., výrobce obalových materiálů. TSO Věžky s.r.o., organizátor a pořadatel Zahrady Věžky. Vanstore Logistics s.r.o., provozovatel mezinárodní a vnitrostátní nákladní autodopravy a další.

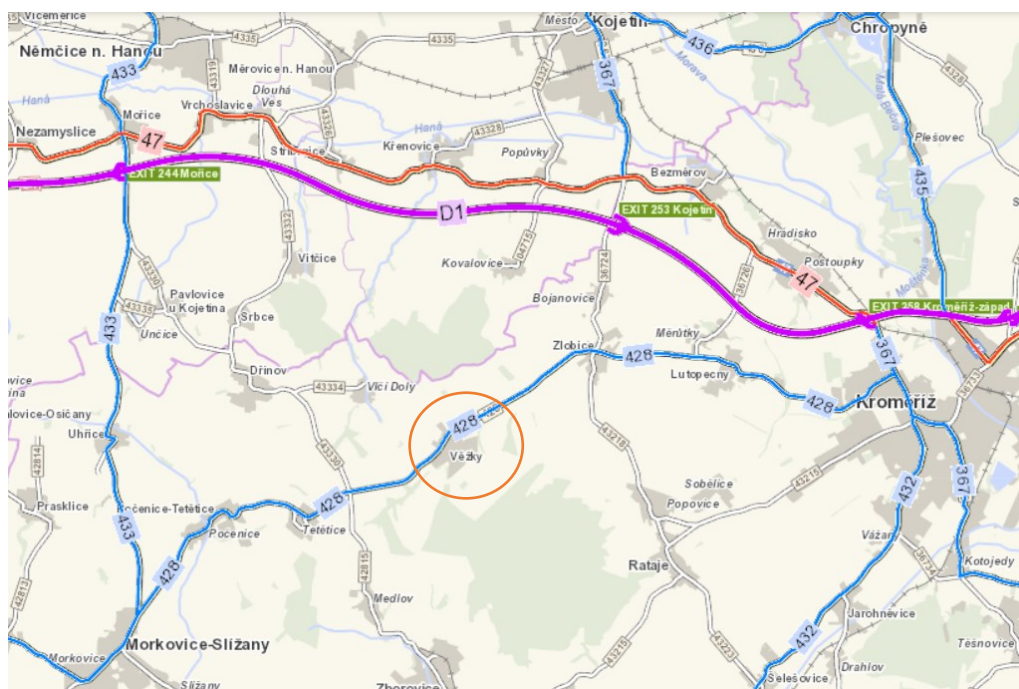
3.1.5 Infrastruktura

Technická infrastruktura

V obou částech obce se nachází základní technická infrastruktura. Vodovodní řád je majetkem obce a jeho stav současný nevyžaduje opravy. Částečně má obec v majetku i kanalizační síť, spolujednatel je VAK Kroměříž, a. s., který vlastní i čističku odpadních vod ve Věžkách. Ve Vlčích Dolech se ČOV nenachází, avšak její vybudování obec do budoucna plánuje. Obě části obce jsou plynofikované, provozovatelem plynovodu je společnost RWE GasNet, s. r. o. a nachází se v ucházejícím stavu. Obec prošla kompletní rekonstrukcí rozhlasové sítě, která byla vyměněna za bezdrátovou. Rovněž bylo zmodernizováno veřejné osvětlení, ne však na celém území obce. Do obou částí obce je dovedena optická síť, ne všechny domácnosti se však mohou na tuto síť napojit. Problém je to především ve Vlčích Dolech, kde je velmi špatný mobilní signál, a tak jsou obyvatelé odkázáni na volání skrz internet. (Obec Věžky, © 2024g)

Dopravní infrastruktura

Obcí Věžky vede silnice II. třídy č. 428 vedoucí z Kroměříže přes Morkovice-Slížany až do Ivanovic na Hané. V letech 2007 až 2008 proběhla její rekonstrukce. Rekonstrukcí také prošla cesta ze Dřínova do Vlčích Dolů. Obě tyto komunikace jsou stále v perfektním stavu, zatímco cesta mezi Věžkami a Vlčími Doly je nevyhovující a obec plánuje její obnovu.

Obrázek 11 Mapa silniční sítě (Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2024)

Přestavba této komunikace může být příležitostí pro vybudování chodníku, který by spojoval místní částí obce. Dosavadní silnice je poměrně úzká a často zde chodí obyvatelé Vlčích Dolů na autobus do Věžek. Stav místních komunikací v obci je prozatím v ucházejícím stavu. Směrem na Kojetín se nachází asi 5 kilometrů vzdálený nájezd č. 253 na dálnici D1.

V obci se nenachází železniční síť, nejbližše mohou občané využít vlakové dopravy ve Zdounkách, Kojetíně či Kroměříži. Díky MAS Hříběcí hory mohou turisté, cyklisté, a především milovníci koní využít síť hiposteze, která vede i přes území Věžek. Většina chodníků je ve špatném až havarijním stavu.

Dopravní obslužnost

Autobusovou dopravu zajišťuje ve Věžkách společnost Z-Group bus a.s. Ve všední dny jezdí z Věžek do Kroměříže 23 autobusových spojů, přičemž první přijíždí ve 4:45 a poslední ve 21:11 hod. V soboty tudy projíždějí čtyři spoje a v neděli šest. Přes Vlčí Doly jedou ve všední dny do Kroměříže čtyři přímé spoje, avšak lze využít přestupního místa na Srnově. O víkendu nezajíždí do Vlčích Dolů žádný autobus. Obě zastávky ve Věžkách prošly rekonstrukcí (*Obrázek 12*), ve Vlčích Dolech je rekonstrukce autobusové zastávky v plánu.

Obrázek 12 Autobusová zastávka ve Věžkách (Obec Věžky, 2011)

3.1.6 Vybavenost

V obci se nachází prodejna smíšeného zboží Můj obchod, který funguje dvakrát týdně i v pobočce ve Vlčích Dolech. Ve Věžkách jsou provozovány dvě pohostinství, jedno u hlavní silnice a druhé v blízkosti sportovního areálu. Ve Vlčích Dolech provozuje pohostinství místní SDH. Na poštu musí lidé jezdit do 8 km vzdálených Morkovic či 10 km vzdálené Kroměříže, pro objednávání zásilek však mohou využít Z-box umístěný u obchodu.

Bydlení

Bytovou zástavbu ve Věžkách tvoří převážně nízkopodlažní rodinné domy a jeden bytový dům se 7 byty. V roce 2021 zde bylo 159 obydlých bytů ve 142 obydlých domech (v roce 2015 bylo 153 obydlých bytů ve 105 obydlých domech). (ČSÚ, 2021a)

V roce 2016 byl vytvořen nový územní plán obce, díky kterému vznikly pozemky pro výstavbu rodinných domů v lokalitě U mlýna. V současné době obec nenabízí žádné pozemky k prodeji, i když se zájem o stavbu rodinných domů ve Věžkách stále zvyšuje.

Školství a vzdělávání

V obci Věžky neexistuje žádná forma školského zařízení. Mateřskou školu mají možnost děti navštěvovat ve Zlobicích (3 km), Tetěticích (3 km) či Kroměříži (10 km). Do základní školy děti dojíždějí do Počenic (5 km), Morkovic (8 km) a Kroměříže. V Kroměříži mají možnost na výběr z 11 středních škol.

Zdravotnictví a sociální péče

Obec Věžky nedisponuje žádným zdravotnickým zařízením. Lékařské služby občané nejčastěji využívají v Morkovicích a Kroměříži, kde se i nacházejí výjezdová stanoviště zdravotnické záchranné služby. Jednou za měsíc do obce přijíždí externí lékař, jehož služby nejčastěji využívají senioři, například pro předepisování receptů.

Senioři i ostatní obyvatelé mohou využít dovážky obědů od několika poskytovatelů (Krajan, Agrodružstvo Morkovice).

V obci se nenachází žádný dům s pečovatelskou službou. Starší občané, kteří potřebují pomoc druhé fyzické osoby, mohou využít domů pro seniory v okolních obcích – Dřínově (5 km), Popovicích (7 km), Zborovicích (6 km) či Morkovicích (8 km). I když v okolí působí mnoho zařízení, jejich kapacita je naplněna a senioři čekají i roky v pořadníku.

Kultura

I přes svoji velikost obec žije poměrně bohatým společenským životem. Především díky činnosti spolků a podpory obce se zde koná mnoho akcí, kterých se mohou účastnit všechny věkové kategorie. Dlouhodobě obec postrádala vnitřní prostory pro konání těchto akcí, to se již v tomto roce změní díky dokončení výstavby nového komunitního domu (*Obrázek 13*). Bude se v něm nacházet společenský sál, který pojme až 160 míst k sezení. V patře budou k dispozici tři místnosti s kuchyňkou, které budou využívány místními spolky i občany.

Obrázek 13 Vizualizace komunitního domu (Obec Věžky, © 2024c)

Ve Věžkách i Vlčích Dolech mohou občané využít místní knihovny. K dispozici je zde také zdarma veřejný internet. Knihovna využívá služeb v rámci programu regionálních funkcí knihoven, které jsou financovány z rozpočtu Zlínského kraje a realizovány pověřenou knihovnou – Knihovnou Kroměřížska. Knihovna Věžky každoročně pořádá akci Noc s Andersenem, při které děti přespávají v knihovně a je pro ně přichystán bohatý program. (Obec Věžky, 2024d)

Sport

Sportovní zázemí v obci nabízí víceúčelový sportovní areál (*Obrázek 14*) vybudovaný roku 2012, ve kterém lze v létě hrát nohejbal, volejbal, tenis či minikopanou a v zimě ho lze využít k bruslení a hraní hokeje. Pro děti se nachází dětské hřiště jak ve Věžkách, tak ve Vlčích Dolech. Na sportovní aktivitě obyvatel mají zásluhu především místní spolky, které pořádají akce: turnaj ve stolním tenise, závody na kolech, závody v běhu, rybářské závody a nově otevřely Kroužek mladého záchranáře.

Obrázek 14 Víceúčelový sportovní areál (Obec Věžky, © 2024g)

3.1.6.1 Spolky a sdružení

SDH Věžky

Nejstarším spolkem v obci je Sbor dobrovolných hasičů Věžky, který byl založen roku 1928. V roce 2017 byla založena nová výjezdová jednotka JSDHO Věžky, jejíž vybavení bylo financováno mimo jiné i z Programu rozvoje venkova díky spolupráci s MAS Hříběcí hory. Sbor zasahuje nejen u požárů, ale často se také vypořádává s následky povodní. V roce 2021 vypomáhal odklidit škody po tornádu na jižní Moravě. Ze společenských akcí je pořadatelem Masopustu, Mikulášské nadílky, Fechtl cupu či Sběru železného odpadu. (SDH Věžky, © 2024)

SDH Vlčí Doly

Sbor dobrovolných hasičů Vlčí Doly vznikl v roce 1947 a je jedním z nejmladších sborů v okrese Kroměříž. Už od svého vzniku se zaslouhuje o rozvoj společenského života v obci. Podílí se na udržování lidových tradic, a tak každoročně pořádá tyto akce – Novoroční turnaj ve stolním tenise, Vodění medvěda, Stavění májky, Dětský den a Mikulášská nadílka. SDH také pořádá brigády, jejichž cílem je zlepšit vzhled obce – úklid okolí pomníku, údržba rybníka či pročišťování přilehlých lesních porostů. (SDH Vlčí Doly, 2009)

TJ Sokol Věžky

TJ Sokol Věžky je z těchto čtyř spolků nejmladší, vznikl v roce 2012. Spolek se zaměřuje jak na sportovní vyžití, tak na společenský a kulturní život. Na rok 2024 plánuje zorganizovat 16 akcí zaměřených na různé věkové kategorie, které se budou konat nejen ve Věžkách, ale i v místní části Vlčí Doly.

TJ Sokol Věžky se aktivně podílí na ochraně životního prostředí. Rok 2024 vyhlásil za rok sběru vysloužilého elektrozařízení, čímž pomáhá občanům k recyklaci odpadu. Zároveň zorganizoval akci Procházka po Vlčích Dolech s úklidem, kdy měli obyvatelé možnost zvelebit svoji obec a na závěr vysadili nové stromy.

Ve spolupráci s obcí Věžky a JSDH Věžky nově otevřel Kroužek mladého záchranáře, který je určen pro děti od 5 do 12 let. (T. J. Sokol Věžky, © 2012)

Myslivecký spolek Troják Věžky – Zlobice

Myslivecký spolek Troják Věžky – Zlobice byl založen v roce 1992. Myslivci pečují o zvěř a myslivecká zařízení, především v evropsky významné lokalitě Troják, která je součástí soustavy Natura 2000. Spolek se věnuje nejen myslivosti, ale také pořádá společenské akce, například Myslivecký den nejen pro děti. (Obec Věžky, © 2024g)

3.1.7 Cestovní ruch

Obec Věžky je už téměř padesát let známá pro své zahrádkářské výstavy. Ročně sem zavítá přes 50 000 návštěvníků z celé Moravy, Slovenska a Polska. Výstava Zahrada Věžky má ve snaze zachovat odkaz života na venkově a posílit tradici zahrádkaření. Turisty zde lákají nejen různorodé prodejní stánky, ale i doprovodní program, živá hudba, květinové expozice, výstava techniky a vyžití pro děti. Konání výstav je také příležitostí pro místní obyvatele, jak si třikrát ročně brigádně přivydělat. (Výstava Věžky, © 2024)

V obci se nachází také několik historických památek – novoklasicistní kostel sv. Alžběty, barokní sochy gladiátorů, klasicistní zámek z 19. století se zámeckou zahradou, památný platan a pomník amerického pilota Jamese Hoffmana. Zámek se zámeckou zahradou nejsou majetkem obce. Odkup do vlastnictví obce by mohl být příležitostí, jak rozšířit zázemí pro konání výstav a zároveň přilákat další turisty na prohlídky zámku.

Obrázek 15 Zámek Věžky (Obec Věžky, © 2024j)

3.1.8 Životní prostředí

Díky své poloze disponuje obec poměrně kvalitním životním prostředím. Většinu roku tu panuje klid. Výjimkou je období konání zahrádkářských výstav, kdy se obec potýká se zvýšeným provozem, hlukovým znečištěním a nárůstem množství odpadu.

Odpadové hospodářství

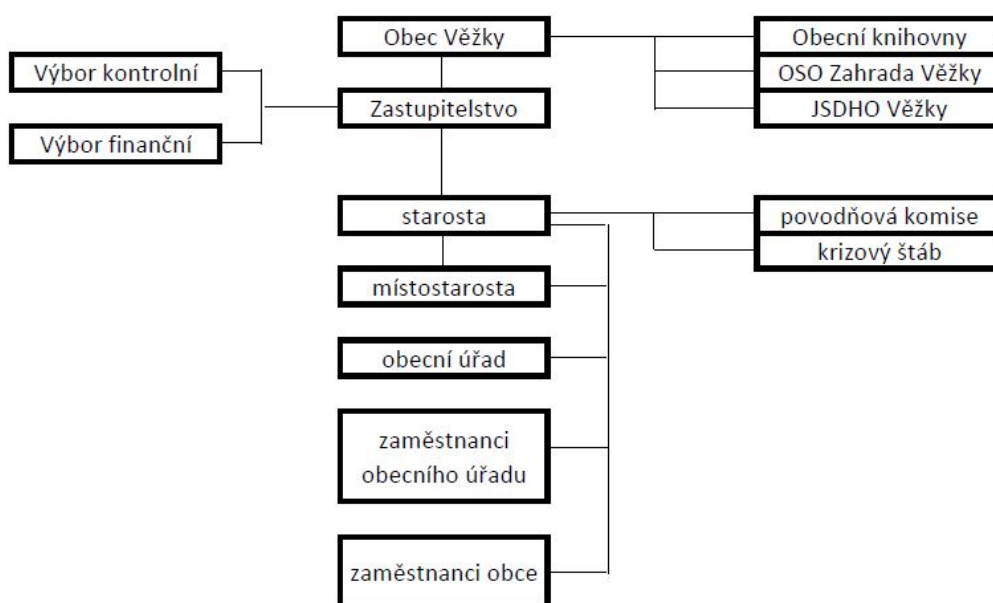
Obec má fungující systém odpadového hospodářství. Sběr a svoz komunálního odpadu zajišťuje pro obě části obce Věžky firma Biopas s.r.o., Kroměříž formou pravidelných svozů pronajatých odpadních nádob. Spalování komunálního odpadu zajišťuje Mikroregion Morkovsko ve spolupráci s firmou Sako Brno, a.s. a Technickými službami Morkovice. Kromě standartních kontejnerů na plasty, papír a sklo obec zajistila také kontejner na kovy, použité jedlé oleje a oděvy na charitu. Objemný odpad lze uložit do sběrného dvora v deset kilometrů vzdálených Morkovicích. Sběr železného odpadu zajišťuje SDH Věžky, elektroodpad lze umístit na sběrné místo určené TJ Sokol Věžky. (Obec Věžky, © 2024e)

3.2 Správa a hospodaření obce

Správu obce zajišťuje obecní úřad Věžky, který vykonává svou činnost jak pro území Věžek, tak Vlčích Dolů. Budova obecního úřadu se nachází ve Věžkách.

3.2.1 Orgány obce Věžky

Zastupitelstvo obce se skládá ze sedmi členů, včetně starosty a místostarosty. Starosta obce je jako jediný uvolněný pro výkon své funkce. Na obecním úřadě je na plný úvazek zaměstnána hospodářka a dva techničtí pracovníci. V obci Věžky je zřízen finanční a kontrolní výbor. Obec dále zřizuje obecní knihovny, OSO Zahrada Věžky a JSDHO Věžky. V případě krizových situací je v obci povolána povodňová komise či krizový štáb. Organizační struktura je vyobrazena na obrázku níže (Obrázek 16). (Obec Věžky, © 2024f)

3.2.2 Rozpočet obce

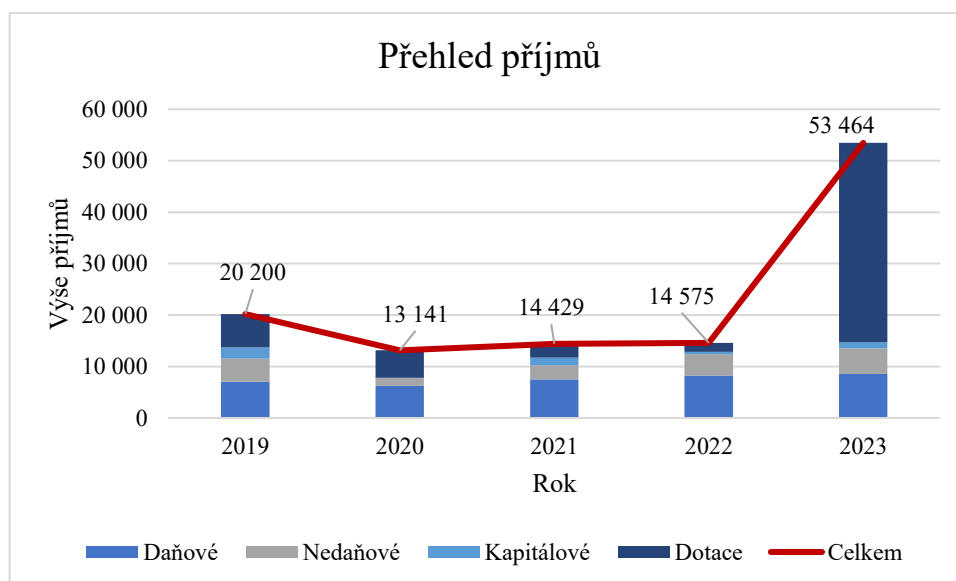
Jak je psáno v kapitole 1.5, obec má povinnost hospodařit podle ročního rozpočtu. Následující část práce se zabývá rozpočty obce Věžky za posledních pět let. Analyzuje jejich příjmy, výdaje a popisuje schválený rozpočet na rok 2024. Všechny údaje za rok 2023 jsou platné k listopadu 2023, jelikož ještě nebyl zveřejněn závěrečný účet obce za minulý rok.

Příjmy

Struktura příjmů byla zpracována do následující tabulky (*Tabulka 10*) podle údajů ze závěrečných účtů obce dostupných na oficiálních stránkách obce Věžky. Tabulka vyjadřuje hodnoty druhů příjmů v letech 2019 až 2023. Nejnižší příjmy obec zaznamenala v roce 2020, kdy činily 13 141 000 Kč. Následující dva roky se zhruba o milion korun zvýšily. Velikost příjmů v těchto třech letech byla ovlivněna pandemií koronaviru, protože ještě v roce 2019 příjmy činily 20 200 000 Kč. Obrovský nárůst příjmů obec zaznamenala v roce 2023, kdy hospodařila s částkou 53 464 000 Kč. Velikost příjmů v tomto roce navýšily především přijaté dotace. Porovnání příjmů lze vidět v uvedeném grafu (*Graf 3*).

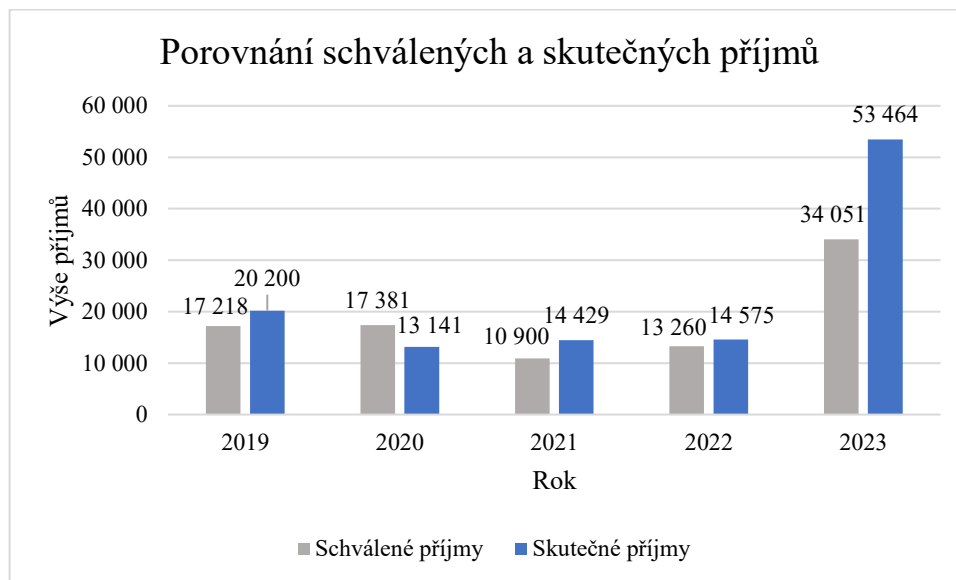
Tabulka 10 Přehled příjmů v letech 2019-2023 (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

v tis. Kč	2019	2020	2021	2022	2023
Daňové	7 060	6 243	7 511	8 258	8 586
Nedaňové	4 469	1 495	2 729	4 146	4 977
Kapitálové	2 178	101	1 467	450	1 133
Dotace	6 492	5 302	2 722	1 721	38 768
Celkem	20 200	13 141	14 429	14 575	53 464

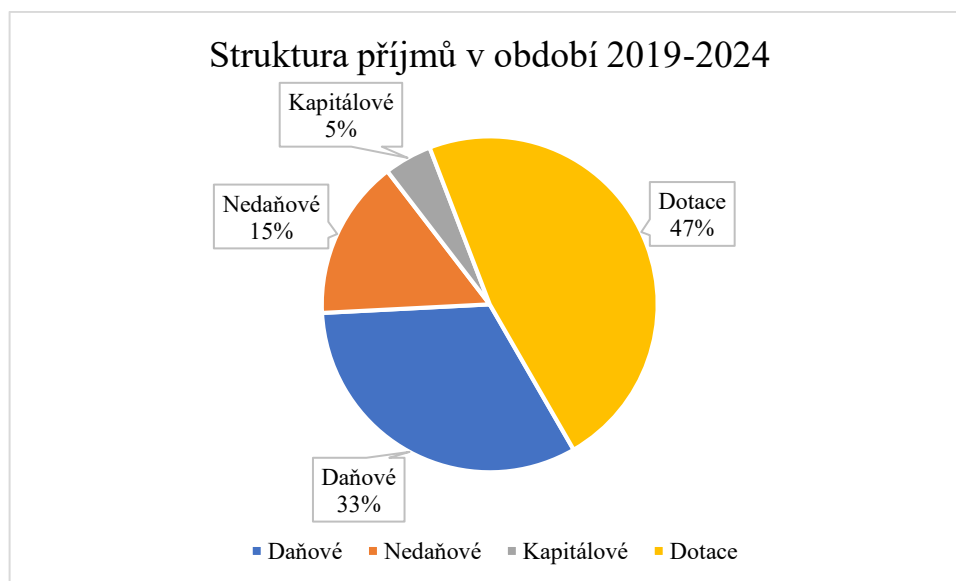
Graf 3 Přehled příjmů v letech 2019-2023 (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

Následující graf (*Graf 4*) zobrazuje porovnání schválených a skutečných příjmů obce. Pouze v roce 2020 skutečné příjmy nedosáhly příjmů schválených. Jak již bylo psáno, výše skutečných příjmů byla ovlivněna pandemií koronaviru.

Graf 4 Porovnání schválených a skutečných příjmů (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

Obec Věžky je poměrně úspěšná při čerpání dotací jak z národních zdrojů, tak ze zdrojů EU. To se promítá i ve struktuře jejích příjmů. Následující graf (*Graf 5*) zobrazuje podíly druhů příjmů při sečtení částek za posledních pět let. Největší podíl činily dotace (47 %), třetinu daňové příjmy (33 %), dále nedaňové příjmy (15 %) a nejméně kapitálové příjmy (5 %).

Graf 5 Struktura příjmů v období 2019-2024 (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

Následující tabulka (*Tabulka 11*) zobrazuje podíl přijatých dotací na celkových příjmech obce. Největší úspěšnost při čerpání dotací zažila obec v roce 2023, kdy přijaté transfery tvořily 73 % celkových příjmů rozpočtu obce.

Tabulka 11 Podíl přijatých dotací na celkových příjmech (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

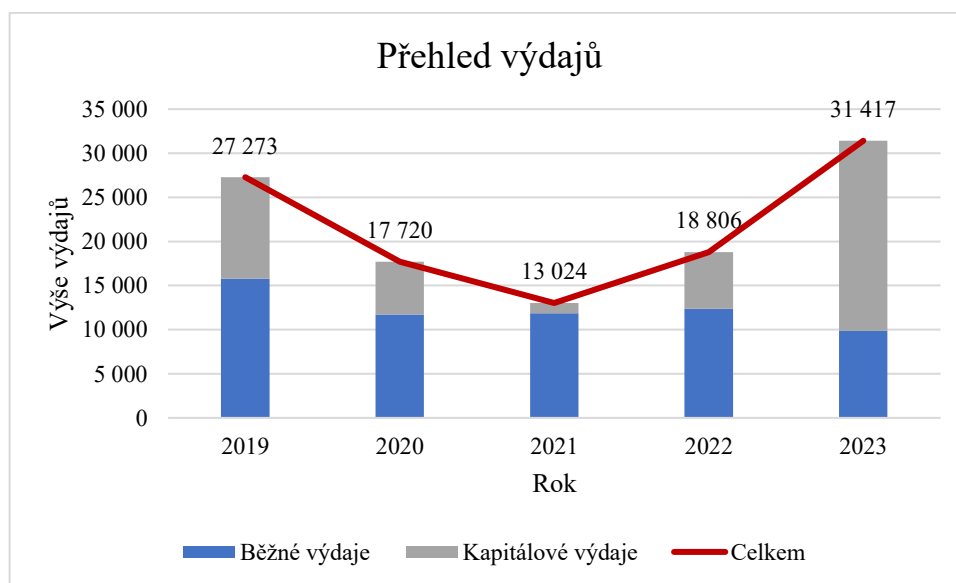
v tis. Kč	2019	2020	2021	2022	2023
Přijaté dotace	6 492	5 302	2 722	1 721	38 768
Celkové příjmy	20 200	13 141	14 429	14 575	53 464
Podíl přijatých dotací na celkových příjmech	32 %	40 %	19 %	12 %	73 %

Výdaje

Největších výdajů za sledované období dosáhla obec v roce 2023, kdy činily 31 417 000 Kč. Naopak nejmenší výdaje obec zaznamenala v roce 2021. Jediným rokem, kdy kapitálové výdaje převýšily běžné, byl rok 2023. Toto zvýšení bylo způsobeno především investicí do budování komunitního domu.

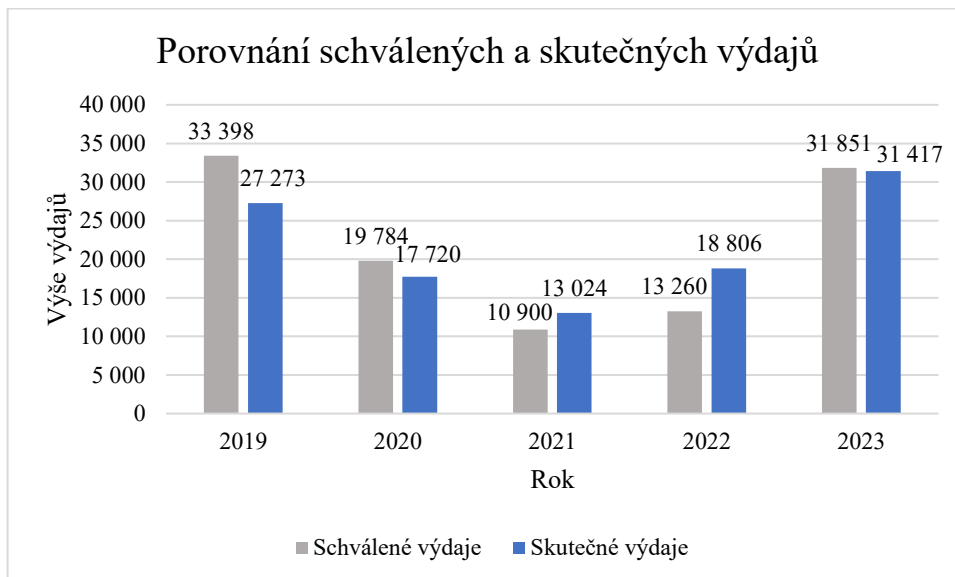
Tabulka 12 Přehled výdajů v letech 2019-2023 (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

v tis. Kč	2019	2020	2021	2022	2023
Běžné výdaje	15 789	11 713	11 874	12 361	9 878
Kapitálové výdaje	11 484	6 007	1 150	6 445	21 539
Celkem	27 273	17 720	13 024	18 806	31 417

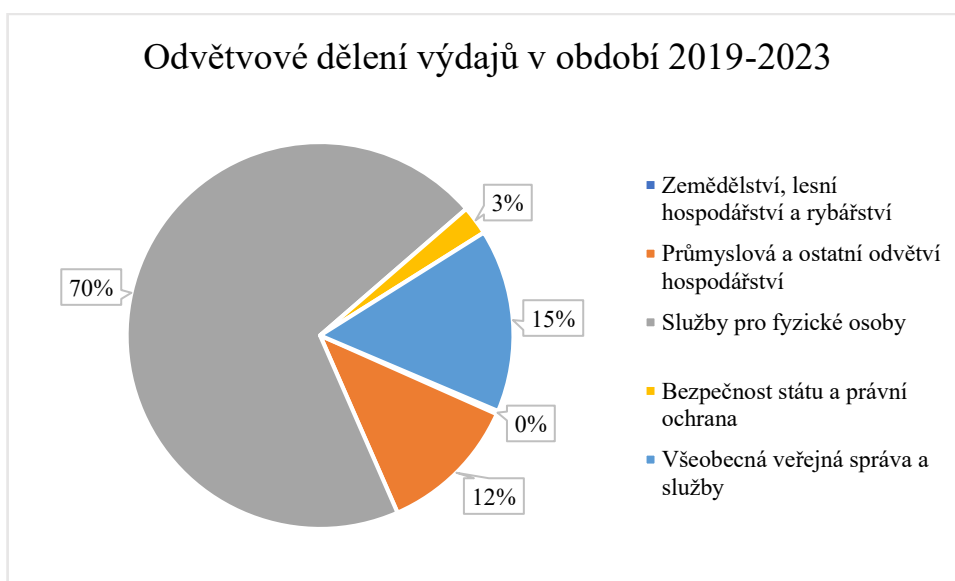
Graf 6 Přehled výdajů (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

Následující graf (*Graf 7*) zobrazuje porovnání schválených a skutečných výdajů v období 2019 až 2023. V letech 2019, 2020 a 2023 byla skutečná výše výdajů nižší než výše původně schválená. V letech 2021 a 2022 skutečné výdaje přesáhly ty plánované.

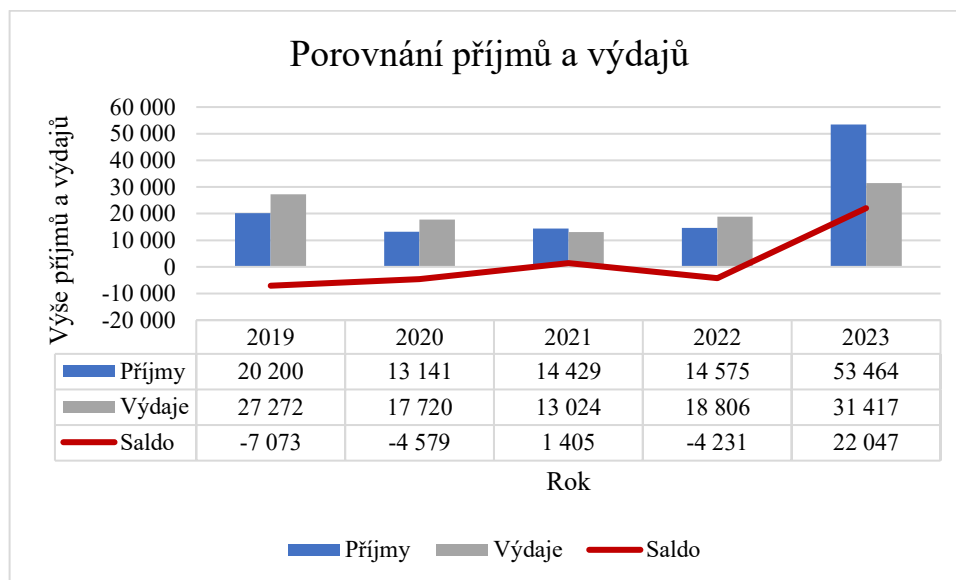
Graf 7 Porovnání schválených a skutečných výdajů (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

Po součtu dat za období 2019-2023 lze konstatovat, že obec nejvíce investovala do služeb pro fyzické osoby (70 %). Druhou nejpočetnější skupinou výdajů byly investice do všeobecné veřejné správy a služeb (15 %). Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství tvořila 12 % výdajů. Nejméně obec investovala do bezpečnosti státu a právní ochrany a zemědělství, lesního hospodářství a rybářství.

Graf 8 Odvětvové dělení výdajů v období 2019-2023 (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

Při nahlédnutí na následující graf (*Graf 9*) si nelze nevšimnout, že obec hospodařila převážně s deficitním rozpočtem. Když však sečteme hodnoty ze všech pěti let dohromady, vyjde nám přebytek ve výši 7 479 000 Kč. Můžeme tedy říci, že z dlouhodobého hlediska obec hospodařila velmi dobře, protože schodek v rozpočtu pokryje z přebytku z jiných let.

Graf 9 Porovnání příjmů a výdajů (Obec Věžky, © 2024h, vlastní zpracování)

Rozpočet 2024

Na rok 2024 počítá obec Věžky s přebytkem v rozpočtu ve výši 3 808 700 Kč. Celkové příjmy jsou odhadovány na 30 532 000 Kč, tvořené daňovými příjmy ve výši 10 307 900 Kč, nedaňovými příjmy ve výši 4 623 600 Kč, kapitálovými příjmy ve výši 8 300 000 Kč a přijatými transfery ve výši 7 300 500 Kč. Celkové výdaje o velikosti 26 723 300 Kč představují provozní náklady ve výši 9 755 300 Kč a investice ve výši 16 968 000 Kč.

Tabulka 13 Schválený rozpočet na rok 2024 (Obec Věžky, © 2024h)

Schválený rozpočet hospodaření obce Věžky na rok 2024 (v korunách)				
Popis	Položka	Rozpočet 2023	Skutečnost 11./23	Rozpočet 2024
PŘÍJMY CELKEM		34 051 000,00	53 463 943,19	30 532 000,00
DAŇOVÉ	1XXX	9 637 100,00	8 586 120,48	10 307 900,00
NEDAŇOVÉ	2XXX	3 865 000,00	4 977 236,81	4 623 600,00
KAPITÁLOVÉ	3XXX	430 000,00	1 133 000,00	8 300 000,00
PŘIJATÉ TRANSFERY	4XXX	20 118 900,00	38 767 585,90	7 300 500,00
VÝDAJE CELKEM		31 851 000,00	31 416 861,21	26 723 300,00
Provozní náklady	5xxx	11 401 000,00	9 877 803,23	9 755 300,00
z toho opravy	5171	672 000,00	644 546,43	553 000,00
Investice	6xxx	20 450 000,00	21 539 057,98	16 968 000,00
Saldo rozpočtu (příjmy - výdaje)		2 200 000,00	22 047 081,98	3 808 700,00
FINANCOVÁNÍ CELKEM		0,00	655 610,02	-3 808 700,00
Zdroje z minulých let	8115	1 080 000,00	1 658 550,44	0,00
Dlouhodobý úvěr - čerpání	8123	0,00	0,00	0,00
Splácení úvěrů	8124	-1 080 000,00	-1 002 940,42	-3 808 700,00

Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled hospodaření obce Věžky na období 2024-2026 byl schválen zastupitelstvem obce 28. 6. 2023. Jedná se o pomocný nástroj při vypracování ročního rozpočtu a plánování hospodaření na dobu delší než jeden rok (viz. kapitola 1.5 Hospodaření obce). Jak lze vidět v tabulce (*Tabulka 14*), obec má v plánu v letech 2024-2026 hospodařit s přebytkovým rozpočtem. Obec předpokládá, že největší podíl na příjmech budou tvořit daňové příjmy. Částky v tabulce jsou vyjádřeny v tisících Kč.

Tabulka 14 Schválený rozpočtový výhled hospodaření obce Věžky v letech 2024-2026 (Obec Věžky, © 2024h)

Obec Věžky, Věžky čp.61, 768 33 Morkovice		2024	2025	2026
1	Běžné příjmy	13 802	14 305	14 608
2	Daňové	9 800	10 200	10 400
3	Nedaňové	3 900	4 000	4 100
4	Běžné dotace	102	105	108
5	Běžné výdaje	12 800	13 300	13 600
	- z toho splátky dlouhodobých úvěrů	3 000	2 000	2 000
6	Bilance běžného rozpočtu	1 002	1 005	1 008
12	Příjmy - celkem	13 802	14 305	14 608
13	Výdaje - celkem	12 800	13 300	13 600
14	Bilance celkového rozpočtu (12-13)	1 002	1 005	1 008
15	Financování	-1 002	-1 005	-1 008
16	Přijaté úvěry a půjčky			
17				
18	Změny v rezervách z minulých let (15-16-17)	-1 002	-1 005	-1 008
19	Cash na začátku účetní periody	500	1 502	2 507
20	Cash na konci účetní periody (19-18)	1 502	2 507	3 515

3.2.3 Vnější vztahy a vazby

Obec Věžky je členem MAS Hříběcí hory, Mikroregionu Morkovsko, Svazu měst a obcí ČR a sdružení místních samospráv ČR. Členství v těchto sdruženích představuje pro obec řadu výhod, například v podobě poradenství, spolupráce či pomoci při čerpání dotací. Nevýhodu lze spatřovat v podobě nákladů na členské příspěvky. Výpočet a výše příspěvků je uvedena v tabulce níže (*Tabulka 15*)

3.2.3.1 *Místní akční skupina Hřiběcí hory, z. s.*

MAS Hřiběcí hory, z. s. je nestátní nezisková organizace sdružující obce, spolky, podnikatele, zemědělce a jednotlivce, kteří žijí nebo pracují na venkově. K 8. 6. 2023 měla 70 členů a působila na území 33 obcí v jihozápadní části okresu Kroměříž na území dobrovolného svazku obcí Koryčansko - Zdounecko, mikroregionu Morkovsko a mikroregionu Chříby. Jejím cílem je podpora kulturních akcí a dodržování tradic, péče o krajinu a pomoc drobným podnikatelům. (Kroměřížsko, © 2024).

Od roku 2022 je předsedou MAS Hřiběcí hory Aleš Bosák, starosta obce Věžky. V roce 2023 získala díky MAS Hřiběcí hory obec Věžky dotace v rámci Programu rozvoje venkova na dovybavení jednotky JSDHO Věžky. Přijaté dotace z EU činily 147 186,- Kč, dotace z národních zdrojů 82 793,- Kč a obec doplatila 57 495,- Kč z vlastních zdrojů. (Obec Věžky, © 2024a). Členský příspěvek MAS Hřiběcí hory za rok 2024 činí 15 Kč za obyvatele (Počet obyvatel dle ČSÚ k 1. 1. 2023).

Obrázek 17 Mapa MAS Hřiběcí Hory (MAS Hřiběcí hory, z.s., 2023)

3.2.3.2 *Mikroregion Morkovsko*

Mikroregion Morkovsko je zájmové sdružení právnických osob, jehož cílem je všestranný rozvoj zájmového území, péče o potřeby občanů a ochrana veřejného zájmu. Bylo založeno v roce 1999 a sdružuje 13 obcí ležících v západní části okresu Kroměříž. Nejvýznamnější každoroční pořádanou událostí tohoto spolku je sportovní akce Mikroregionem Morkovsko na kole. (Krajský úřad Zlínského kraje, © 2024)

3.2.3.3 Svaz měst a obcí ČR

Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. Jde o největší a nejvýznamnější sdružení obcí v ČR. Členy Svazu jsou jak obce, tak města i statutární města. Svaz byl založen roku 1989, za jeho předchůdce je považován Svaz českých měst v království Českém založený roku 1907. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a zastupitelů, kteří se nad rámec povinností ve svém městě či obci věnují i obecným problémům samosprávy. K 16. červnu 2022 měl Svaz 2 777 členů (z toho 2 146 obcí, 140 městysů, 464 měst, 26 statutárních měst a hlavní město Prahu), v nichž žije 8 552 983 obyvatel, což je téměř 80 % občanů České republiky. Členský příspěvek SMO ČR za rok 2024 činí 2.200 Kč + 3,3 Kč za každého obyvatele. (Svaz měst a obcí České republiky, © 2023 – 2024a)

3.2.3.4 Sdružení místních samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR sdružuje oproti Svazu měst a obcí spíše menší obce. Jde o nestátní apolitickou organizaci, která sdružuje a hájí zájmy obcí a měst v ČR. Prosazuje se o spravedlivé dělení daňových výnosů mezi obce a města v ČR (rozpočtové určení daní). Sdružení vzniklo roku 2008 a největší zastoupení členů má ve Zlínském kraji, v jehož krajském městě i sídlí. Členský příspěvek SMS ČR za rok 2024 činí 3.500 Kč + 2 Kč za každého občana. (Sdružení místních samospráv ČR, © 2024)

Tabulka 15 Výše členských příspěvků za rok 2024 (vlastní zpracování)

Druh spolku	Stanovený příspěvek	Výpočet výše příspěvku
MAS Hřibecí hory	15 Kč * počet obyvatel	15 * 433 = 6 495 Kč
Mikroregion Morkovsko	-	-
SMO ČR	2 200 Kč + 3,3 Kč * počet obyvatel	2 200 + 3,3 * 433 = 3 629 Kč
SMS ČR	3 500 Kč + 2 Kč * počet obyvatel	3 500 + 2 * 433 = 4 366 Kč
Celkem		14 490 Kč

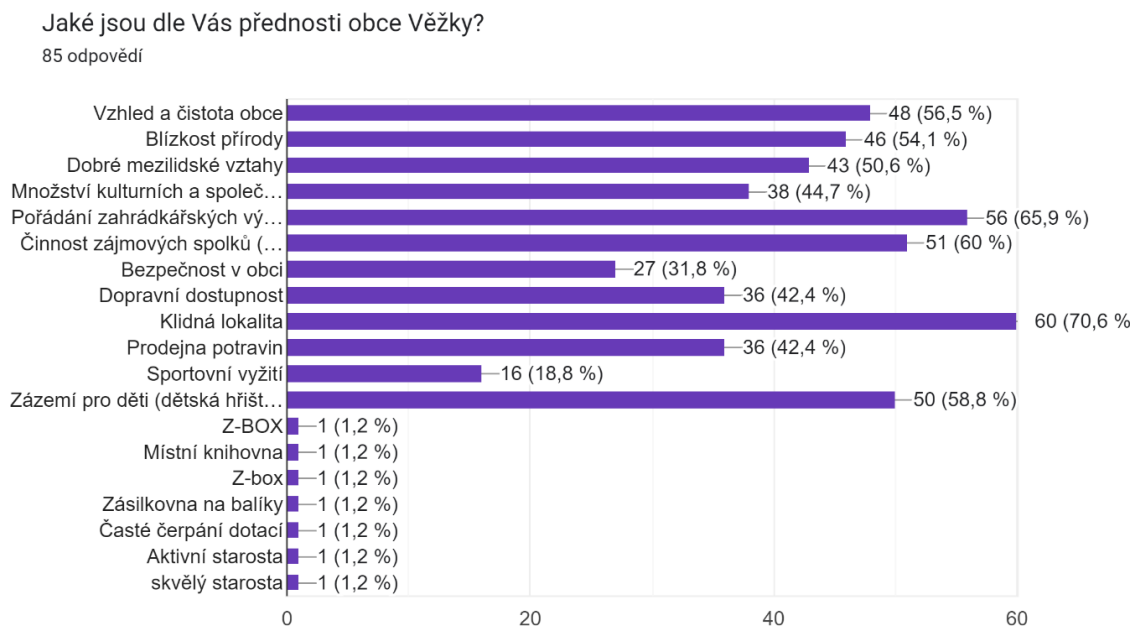
4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Po dokončení socioekonomické analýzy obce, která se skládala především z objektivních dat, bylo potřeba zjistit, jaký názor mají na život v obci samotní občané. Pro získání dat subjektivních bylo využito dotazníkové šetření. Dotazník byl anonymní, v digitální podobě a skládal se z 21 otázek. Kompletní výsledky dotazníkového šetření včetně grafického znázornění odpovědí jsou k dispozici v příloze (*Příloha 1*).

Respondentů se nasčítalo 85 z celkového počtu 443 obyvatel (návratnost 19 %). 59 % tvořili občané Věžek a 41 % občané Vlčích Dolů. Dotazník vyplňovali převážně ženy, a to z 57 %. Občané byli rozřazeni do čtyř věkových kategorií. Nejvíce odpovědí zaznamenala věková skupina 26-40 let (39 %), dále 41-64 let (34 %), mladší 25 let (14 %) a nejméně odpovídali starší 65 let. Nízká úspěšnost při získávání informací od nejstarších občanů byla způsobena formou dokumentu, kterou by pro příště uvítali ve fyzické vytištěné podobě. Z hlediska vzdělání odpovídali nejvíce lidé s maturitou (39 %), poté s výučním listem (33 %), třetí nejpočetnější skupinou byli absolventi vysokých škol (12 %), dále osoby se základním vzděláním (9 %) a nejméně odpovídali občané s vyšším odborným vzděláním (7 %). 39 % respondentů uvedlo, že v obci žije celý život a alespoň 15 let jich zde žije 34 %. 19 % dotazovaných bydlí v obci 5-15 let a 8 % se zde přistěhovalo během posledních pěti let.

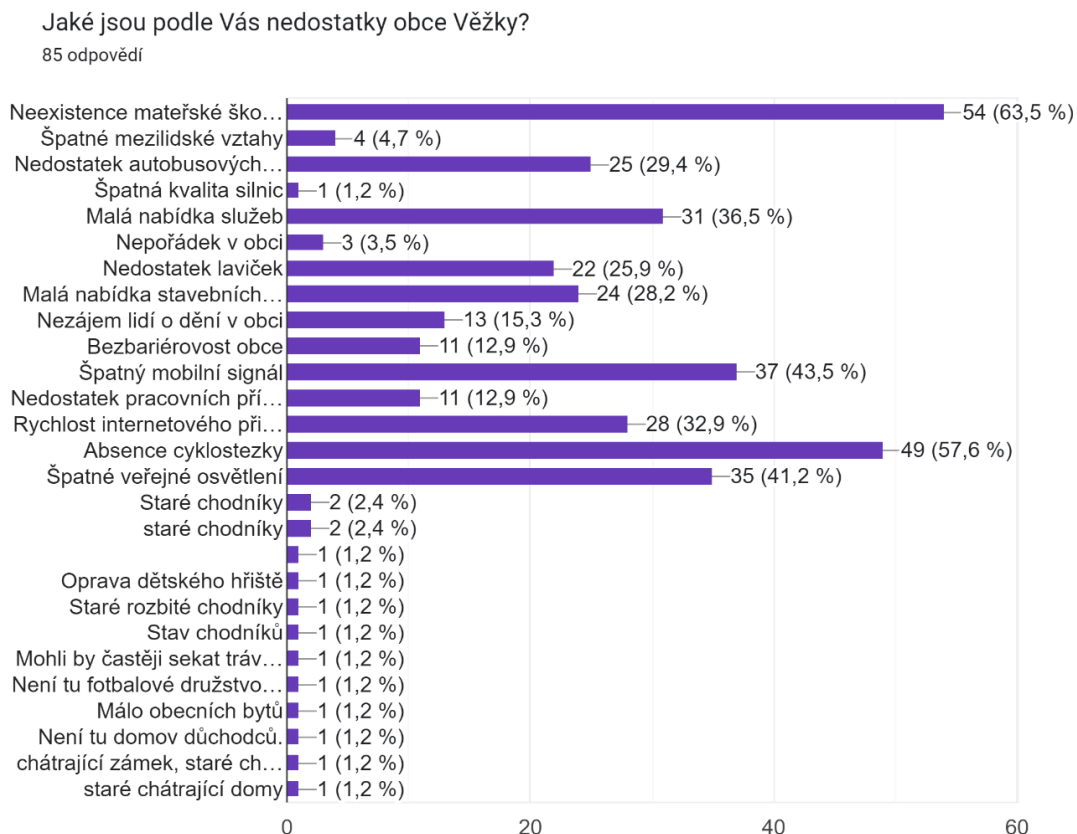
Necelých 86 % obyvatel uvedlo, že jsou s životem v obci spokojeni. 9 % má neutrální názor a 5 % není s životem v obci spokojeno. Zlepšení kvality života ve Věžkách za posledních pět let zaznamenalo 77 % dotázaných. 21 % občanů změnu kvality života nezaznamenalo a jeden občan si dokonce myslí, že se zhoršila.

Za největší přednosti obce Věžky považují respondenti klidnou lokalitu, pořádání zahrádkářských výstav, činnost zájmových spolků, zázemí pro děti, vzhled a čistotu obce, blízkost přírody a dobré mezilidské vztahy. Lidé si také cení přítomnosti Z-boxu, místních knihoven a aktivního vedení obce, především starosty.

Graf 10 Přednosti obce Věžky (vlastní zpracování)

Za nedostatky obce Věžky byla nejvíce označována neexistence MŠ, absence cyklostezky, špatný mobilní signál, špatné veřejné osvětlení a malá nabídka služeb. Mnoho občanů je také nespokojeno se stavem chodníků. Za další nedostatky byly označeny staré chátrající domy, chybějící fotbalové družstvo, nedostatek obecních bytů, nevyhovující dětské hřiště, absence domova důchodců, sporadické sekání veřejných travních porostů a chátrající zámek.

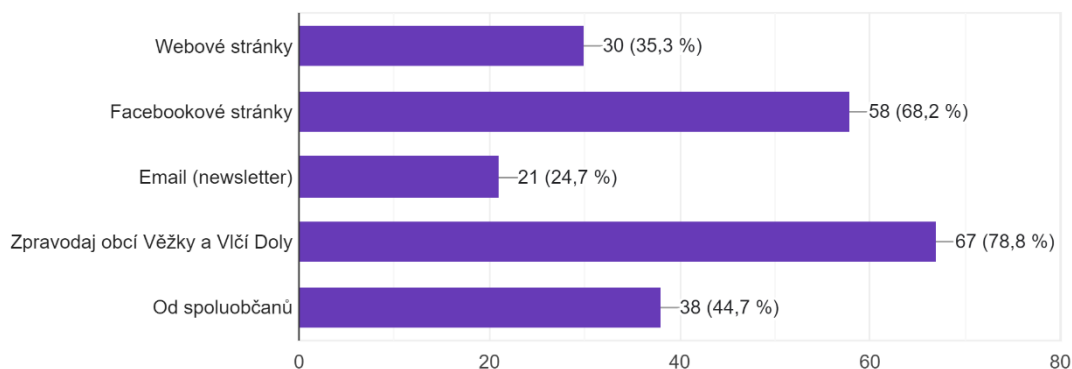

Graf 11 Nedostatky obce Věžky (vlastní zpracování)

Většina obyvatel uvedla, že čerpá informace o dění v obci ze Zpravodaje obcí Věžky a Vlčí Dolý. Dvě třetiny místních také využívá facebookové stránky obce. 44 % dotázaných získává informace díky svým spoluobčanům. Třetina hledá informace i na webových stránkách obce a jedna čtvrtina čte emailový newsletter.

Odkud čerpáte informace o dění v obci?

85 odpovědí

Graf 12 Využívanost forem komunikace s občany (vlastní zpracování)

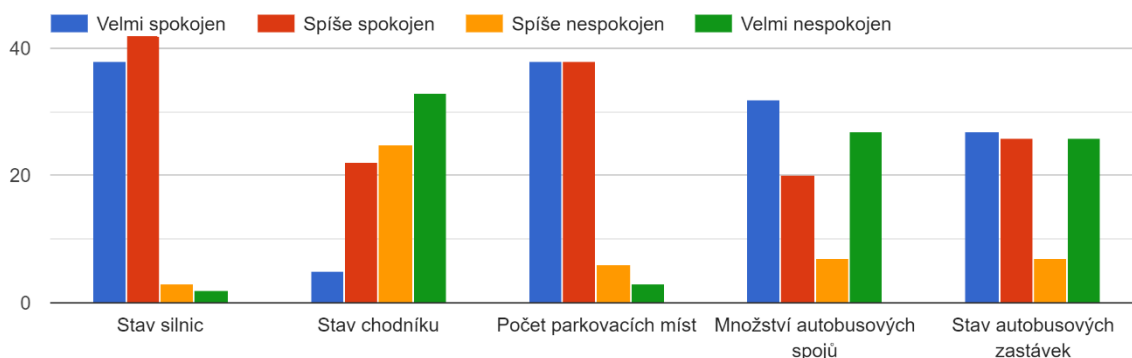
Následující otázky se týkaly správy obce. 11 % obyvatel uvedlo, že se pravidelně zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce. Čtvrtina dotázaných ho navštíví občas a téměř dvě třetiny se ho neúčastní vůbec. Při otázce na spokojenost s hospodařením obce uvedly dvě třetiny dotázaných, že jsou spokojeni s tím, jak obec hospodaří s financemi. 9 % spokojených není 24 % se o to nezajímá. Pouze 39 % respondentů je srozuměno se schváleným rozpočtem na daný rok. Zbývající obyvatelé nejsou nebo se o to nezajímají.

Občané byli také dotazováni na bezpečnost v obci. I když jich 88 % uvedlo, že se cítí bezpečně, ocenili by pořízení radaru na měření rychlosti projíždějících automobilů v obci, rozšíření pouličního osvětlení či vybudování chodníků podél cest. Jeden respondent si také stěžoval na volně pobíhající psy.

Při hodnocení dopravní infrastruktury byla podle očekávání většina obyvatel spokojena se stavem silnic. Naopak nejvíce negativně byl hodnocen stav chodníků, který občané označili za nedostatek obce i v předešlé otázce. Většina dotazovaných se shodla, že se v obci nachází dostatek parkovacích míst. Poslední dvě otázky týkající se množství autobusových spojů a stavu autobusových zastávek se dočkaly velmi rozlišných odpovědí. Je to způsobeno tím, že Věžky leží na hlavním tahu Morkovice – Kroměříž, a tak tu denně jezdí velké množství autobusů, zatímco do Vlčích Dolů zajíždějí autobusy minimálně. Rovněž se stavem autobusových zastávek jsou obyvatelé Věžek a Vlčích Dolů spokojeni rozdílně, neboť ve

Věžkách byly obě zastávky zrekonstruovány, zatímco ve Vlčích Dolech se rekonstrukce teprve plánuje.

Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi v obci?

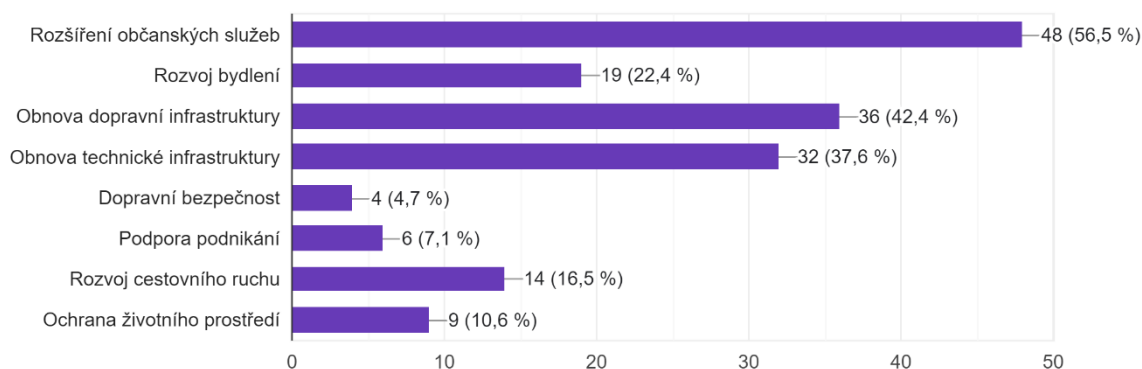
Graf 13 Spokojenost s prvky dopravní infrastruktury (vlastní zpracování)

Z hlediska odpadového hospodářství hodnotí 82 % obec kladně, 14 % průměrně a 4 % dotázaných není spokojeno. 49 % respondentů uvedlo, že nemá problém vytrídít odpad. S likvidací objemného odpadu má problém 49 % obyvatel, s nebezpečným odpadem 28 % obyvatel a 24 % dělá problém vytrídít kovy.

Následně byli dotazovaní vyzváni, aby vybrali dvě oblasti, do kterých by si přáli, aby obec investovala své finance. Nejvíce by si jich přálo, aby se rozšířily občanské služby. Další příčky obsadily obnova dopravní a technické infrastruktury. Následoval Rozvoj bydlení a cestovního ruchu. Nejméně hlasů získala dopravní bezpečnost, podpora podnikání a ochrana životního prostředí.

Vyberte 2 oblasti, do kterých byste si přáli, aby obec investovala své finance.

85 odpovědí

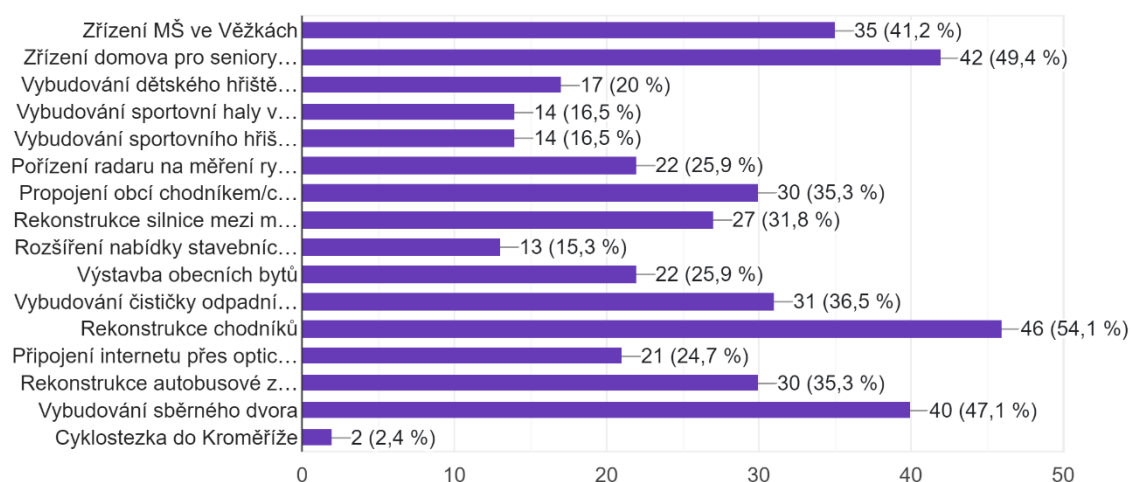

Graf 14 Výběr alokace obecních financí (vlastní zpracování)

V závěru dotazníku byli občané požádáni, aby vybrali pět projektů, které by podle nich měly být realizovány co nejdříve. Nejvíce by si přáli rekonstrukci chodníků, zřízení domova pro seniory, vybudování sběrného dvora a zřízení MŠ. Zhruba třetinu hlasů získalo vybudování ČOV, rekonstrukce autobusové zastávky, propojení obcí chodníkem či cyklostezkou a rekonstrukce silnice mezi místními částmi obce. Čtvrtinu hlasů dostalo pořízení radaru na měření rychlosti, výstavba obecních bytů a připojení internetu přes optický kabel. Dva respondenti využili přidání odpovědi a uvedli cyklostezku do Kroměříže.

Vyberte 5 projektů, které byste si přáli zrealizovat co nejdříve.

85 odpovědí

Graf 15 Výběr budoucích projektů (vlastní zpracování)

Na konci dotazníku byl vyhrazen prostor pro návrhy od občanů. Na následujícím obrázku (Obrázek 18) lze vidět výčet jejich odpovědí.

Zde je prostor pro Vaše nápady. Můžete uvést, co Vám v obci chybí, co je potřeba opravit nebo jaké změny byste uvítali.

7 odpovědí

Uvítala bych, kdyby se něco udělalo s "náměstím" - nové keře, stromy a hlavně lavičky.

Ocenila bych bankomat a zubaře.

Uvítali bychom stánek s točenou zmrzlinou.

Na hřišti ve Vlčích Dolech by mohli být i klasické houpačky a pískoviště

Více autobusových spojů

Fotbalové družstvo, cyklostezka, skatepark, pumptrack, posilovna

park a lavičky ve Vlčích Dolech

Obrázek 18 Návrhy občanů (vlastní zpracování)

5 SWOT ANALÝZA OBCE VĚŽKY

SWOT analýza představuje metodu, jejímž výstupem je představení silných stránek (S – strenghts), slabých stránek (W – weaknesses), příležitostí (O – opportunities) a hrozeb (T – threats). To vše je výsledkem zkoumání vnitřních a vnějších faktorů a působení pozitivních a negativních sil. Příležitosti jsou založeny na pozitivních vnějších silách a hrozby na negativních. Silné stránky jsou založeny na pozitivních vnitřních silách a slabé na negativních. (Laplante, 2019)

Následující tabulka (*tabulka 16*) znázorňuje SWOT analýzu obce Věžky, jež je výsledkem sumarizace objektivních dat ze socioekonomické analýzy a dat subjektivních z dotazníkového šetření.

Tabulka 16 SWOT analýza obce Věžky (vlastní zpracování)

Silné stránky	Slabé stránky
Vzhled a čistota obce	Nedostatečné veřejné osvětlení
Vyhovující stav silnic	Absence mateřské školy
Dostatek parkovacích míst	Špatný stav chodníků
Zázemí pro sportovní činnost obyvatel	Nedostupnost bydlení a péče pro seniory
Aktivní spolky v obci	Nedostatek služeb
Dobré mezilidské vztahy	Absence cyklostezky
Pořádání zahrádkářských výstav	Nevyhovující stav silnice mezi místními částmi obce
Vysoká podnikatelská aktivita v obci	Bezbariérový přístup v obecních budovách
Aktivní vedení obce	Chybějící ČOV ve Vlčích Dolech
Vysoká úspěšnost při čerpání dotací	Chátrající zámek
Vydávání obecního zpravodaje	
Obecní knihovny	
Z-box	

Příležitosti	Hrozby
Klidná lokalita Blízkost přírody Narůstající počet obyvatel Zvyšující se vzdělanost obyvatel Blízkost napojení na dálniční síť Dostatek autobusových spojů ve Věžkách Čerpání finančních prostředků z dotací Realizace společných projektů obcí MAS Napojení na síť hipostezeek Navyšování příspěvku na výkon státní správy	Odliv mladých obyvatel za prací Neobydlené chátrající domy v obci Rychlost vozidel projíždějících obcí Nedostatek autobusových spojů ve Vlčích Dolech Špatný mobilní signál Pokles hladiny spodních vod a vysychání studní Lokální povodně Každoroční nárůst odpadu a nákladů na jeho zpracování Vznik černých skládek Konkurence v oblasti cestovního ruchu

6 PROGRAM ROZVOJE OBCE VĚŽKY 2025-2030

Poslední kapitola bakalářské práce je věnována samotnému Programu rozvoje obce Věžky pro období 2025 až 2030. Jeho obsahem bude představení vize obce, popis programových cílů a prezentace jednotlivých projektů.

6.1 Vize obce

Jak je psáno v kapitole 2.5 Program rozvoje obce, strategická vize se plánuje ve výhledu 10 až 20 let. Vize z předešlého PRO 2015-2022 byla stanovena na rok 2035 a jelikož se potřeby obyvatel z dlouhodobého hlediska nezměnily, zůstává tato vize platná.

Věžky v roce 2035

„Samostatná obec zajišťující všechny podmínky pro spokojený život občanů, který odpovídá kvalitnímu životu na venkově v 21. století.

Jsou obcí, kde se občané aktivně zapojují do místních spolků, které udržují tradice a společenský život v obci.

Věžky poskytují vyváženou strukturu pro všechny generace obyvatel. Obec se zázemím pro celoroční kulturní, společenské a sportovní vyžití. Obec s fungujícím protipovodňovým systémem, dostatečnou bytovou zástavbou pro mladé obyvatele a čistým životním prostředím. Aktivní přístup a spolupráce pozitivně ovlivňující celkovou atmosféru a soudržnost v obci.“ (Obec Věžky. © 2024g)

K naplnění strategické vize je potřeba stanovit programové cíle. Původní cíle, stanovené pro PRO 2015-2022, nebyly zcela dosaženy, jelikož se některá opatření nestihlo zrealizovat. Nový PRO tak převezme projekty, které jsou nezbytné pro naplnění vize Věžek v roce 2035.

6.2 Programové cíle

Na základě analýz v předchozích kapitolách byly stanoveny programové cíle, které slouží k naplnění rozvojových potřeb obce Věžky. Pro dosažení strategické vize byly vymezeny tři programové cíle:

- I. Rozvoj infrastruktury
- II. Rozšíření občanské vybavenosti
- III. Péče o vzhled a kvalitu životního prostředí

6.2.1 Programový cíl I: Rozvoj infrastruktury

První programový cíl se zaměřuje na rozvoj technické a dopravní infrastruktury. Kvalitní technická a dopravní infrastruktura je nezbytná pro ostatní oblasti rozvoje obce.

Priorita 1.1.: Rozvoj technické infrastruktury

Obec Věžky disponuje technickou infrastrukturou v ucházejícím stavu. V místní části Vlčí Doly už dlouho plánuje vybudování ČOV, které bylo odkládáno kvůli nedostatku financí. V posledních letech bylo rekonstruováno veřejné osvětlení spolu s novým bezdrátovým rozhlasem. V některých částech obce však osvětlení stále chybí. Do obce byl také zaveden internet pomocí optického kabelu, který však nemohou všechny domácnosti využít, a tak by ocenili jeho rozšíření.

Opatření: Vybudování ČOV ve Vlčích Dolech

Opatření: Rozšíření veřejného osvětlení

Opatření: Rozšíření optické sítě

Priorita 1.2: Rozvoj dopravní infrastruktury

Z výsledku dotazníkového šetření vyplynulo, že by si velká část občanů přála rekonstrukci chodníků, které jsou ve špatném stavu. Nové chodníky budou realizovány do bezbariérové podoby. Úplně nový chodník by také ocenili občané Vlčích Dolů, kteří nyní musí chodit na autobus do Věžek po silnici, která je rovněž v nevyhovujícím stavu. Vybudování chodníku podél cesty by zvýšilo bezpečnost procházejících obyvatel. Za největší nebezpečí v obci označili respondenti rychlost projíždějících vozidel, které by se dalo vyřešit pořízením radaru. Posledním bodem, který by se dal z hlediska dopravní infrastruktury vyřešit je chátrající autobusová zastávka ve Vlčích Dolech.

Opatření: Rekonstrukce chodníků

Opatření: Rekonstrukce silnice mezi místními částmi obce

Opatření: Výstavba chodníku mezi místními částmi obce

Opatření: Rekonstrukce autobusové zastávky ve Vlčích Dolech

Opatření: Pořízení radaru na měření rychlosti vozidel ve Věžkách

6.2.2 Programový cíl II: Rozšíření občanské vybavenosti

Druhý programový cíl je zaměřen na rozšíření občanské vybavenosti, která zlepšuje kvalitu života občanů. K naplnění cíle byly stanoveny tři priority – rozvoj bydlení, rozšíření služeb pro občany a podpora sportovní činnosti.

Priorita 2.1: Rozvoj bydlení

Poptávka po stavebních parcelách v obci se neustále zvyšuje, a tak by obec měla zvážit rozšíření jejich nabídky. Díky územnímu plánu z roku 2016, ve kterém jsou vymezeny nové plochy pro bydlení, je to možné. Mladí občané by rovněž ocenili výstavbu startovacích bytů. V obci také chybí možnost sociálního bydlení.

Opatření: Výstavba startovacích bytů

Opatření: Rozšíření nabídky stavebních parcel

Opatření: Vybudování sociálního bydlení

Priorita 2.2: Rozšíření služeb pro občany

Z výsledků dotazníkové ho šetření jasně vyplynulo, že obec postrádá dům s pečovatelskou službou a mateřskou školku. Jedná se sice o nákladné projekty, které budou vyžadovat nalezení vhodných zdrojů financování, avšak po realizaci se výrazně zvýší kvalita života v obci. Mimo MŠ by rodiče mladších dětí uvítali otevření prázdninové školky, která zde v minulosti již fungovala, ale dosud neexistovaly vyhovující prostory pro její působení. Nový komunitní dům právě takovým zázemím disponuje. Pro podporu společenského a kulturního dění v obci budou vyhrazeny finance, které využijí spolky při organizování tradičních akcí.

Opatření: Vybudování domu s pečovatelskou službou

Opatření: Zřízení mateřské školy

Opatření: Znovuotevření prázdninové lesní školky

Opatření: Podpora spolků při udržování tradic

Priorita 2.3: Podpora sportovní činnosti

Obec se snaží podporovat své občany v pohybu, a tak přispěje financemi na sportovní činnosti spolků. Ve Vlčích Dolech budou u dětského hřiště nově umístěny fotbalové branky, které využijí jak starší děti, tak dospělí. Ve Věžkách je v plánu vybudovat dětské hřiště poblíž nové zástavby rodinných domů v lokalitě U Mlýna.

Opatření: Vybudování dětského hřiště v lokalitě U Mlýna

Opatření: Podpora spolkové činnosti ve sportu

Opatření: Pořízení fotbalových branek ve Vlčích Dolech

6.2.3 Programový cíl III: Péče o vzhled obce a kvalitu životního prostředí

Třetí programový cíl se zaměřuje na péči o vzhled obce a kvalitu životního prostředí. Atraktivita obce je důležitá nejen pro občany, ale také návštěvníky zahrádkářských výstav. Je proto důležité, aby zeleň v obci byla upravená a působila reprezentativně. Ve Věžkách tak proběhne výsadba cibulovin a lučního kvítí a ve Vlčích Dolech dojde k revitalizaci parku a rozšíření mobiliáře. Čistota v obci bude podpořena osvětou občanů o správném nakládání s odpady, které budou moci uložit do nově vybudovaného sběrného dvora. V kritických místech území obce dojde k rozšíření protipovodňových opatření.

Priorita 3.1: Péče o životní prostředí

Opatření: Vybudování sběrného dvora ve Věžkách

Opatření: Osvěta občanů o správném nakládání s odpady

Opatření: Rozšíření protipovodňových opatření

Priorita 3.2: Péče o veřejná prostranství

Opatření: Revitalizace parku a rozšíření mobiliáře ve Vlčích Dolech

Opatření: Výsadba cibulovin a lučního kvítí ve Věžkách

6.3 Katalog projektů

Projekt č. 1 Vybudování ČOV ve Vlčích Dolech

Programový cíl	Rozvoj infrastruktury
Priorita	Rozvoj technické infrastruktury
Opatření	Vybudování ČOV
Místo realizace	Vlčí Doly
Popis projektu	Vybudování nové čistírny odpadních vod ve Vlčích Dolech je už dlouho v plánu. ČOV bude sloužit k čištění splaškových odpadních vod. Současná kanalizace ústí do trativodu.
Cílová skupina	Obyvatelé Vlčích Dolů
Předpokládané náklady	5-8 mil. Kč
Předpokládané zdroje financování	Dotace + vlastní zdroje
Předpokládaný termín realizace	2027-2030
Přínos projektu	Přínosem projektu je zlepšení technické infrastruktury a zkvalitnění životního prostředí v obci díky efektivnímu nakládání s odpadními vodami.
Rizika spojená s projektem	Nevhodný výběr firmy, nedostatek finančních prostředků, časová náročnost realizace projektu

Projekt č. 2 Rekonstrukce chodníků

Programový cíl	Rozvoj infrastruktury
Priorita	Rozvoj dopravní infrastruktury
Opatření	Rekonstrukce chodníků
Místo realizace	Věžky, Vlčí Doly
Popis projektu	Záměrem je rekonstrukce starých chodníků a jejich přeměna na bezbariérové. Projekt bude realizován jak ve Věžkách, tak Vlčích Dolech.
Cílová skupina	Obyvatelé Věžek, návštěvníci obce, chodci
Předpokládané náklady	3-5 mil. Kč
Předpokládané zdroje financování	Dotace + vlastní zdroje
Předpokládaný termín realizace	2027-2028
Přínos projektu	Přínosem projektu bude zvýšení bezpečnosti chodců, které už nevyhovující stav chodníků ohrožoval. Bezbariérový přístup také ocení senioři, rodiče s kočárky a lidé na invalidním vozíku.
Rizika spojená s projektem	Dopravní komplikace během realizace projektu, nedostatek finančních prostředků, nedodržení termínu realizace

Projekt č. 3 Vybudování dětského hřiště v lokalitě U Mlýna

Programový cíl	Rozšíření občanské vybavenosti
Priorita	Podpora sportovní činnosti
Opatření	Vybudování dětského hřiště
Místo realizace	Věžky
Popis projektu	Vybudování dětského hřiště v lokalitě u Mlýna, kde se nachází nová zástavba rodinných domů obývaných především mladými rodinami s dětmi.
Cílová skupina	Děti
Předpokládané náklady	800 tis. Kč
Předpokládané zdroje financování	Dotace + vlastní zdroje
Předpokládaný termín realizace	2026
Přínos projektu	Cílem projektu je podpořit děti v pohybu, vytvořit pro ně bezpečné místo, kde si mohou hrát a trávit čas na čerstvém vzduchu.
Rizika spojená s projektem	Nedodržení termínu realizace, nezískání dotací, špatná volba prvků hřiště

Projekt č. 4 Vybudování sběrného dvora ve Věžkách

Programový cíl	Péče o vzhled obce a kvalitu životního prostředí
Priorita	Péče o životní prostředí
Opatření	Vybudování sběrného dvora
Místo realizace	Věžky
Popis projektu	Předmětem projektu je vybudování sběrného dvora tříděného odpadu ve Věžkách. Hlavním účelem je vytvořit místo pro sběr komunálního, nebezpečného a ostatního odpadu.
Cílová skupina	Obyvatelé Věžek
Předpokládané náklady	5 mil. Kč
Předpokládané zdroje financování	Dotace + vlastní zdroje
Předpokládaný termín realizace	2026-2027
Přínos projektu	Přínosem projektu bude rozšíření nabídky nakládání s odpady pro občany, obzvláště s problematickým objemným odpadem. Současně dojde ke zlepšení životního prostředí díky prevenci vzniku černých skládek.
Rizika spojená s projektem	Časová náročnost projektu, nedostatek finančních zdrojů, nedostatečný lidský kapitál pro obsluhování sběrného dvora

Projekt č. 5 Výsadba cibulovin a lučního kvítí ve Věžkách

Programový cíl	Péče o vzhled obce a kvalitu životního prostředí
Priorita	Péče o veřejná prostranství
Opatření	Výsadba cibulovin a lučního kvítí
Místo realizace	Věžky
Popis projektu	Obec má v plánu v okolí kostela, obecního úřadu a autobusových zastávek vysadit cibuloviny a luční kvítí, což povede ke zvýšení atraktivity obce. Je třeba zvolit různé druhy, aby vždy v době konání jarních, letních a podzimních výstav kvetly alespoň některé.
Cílová skupina	Obyvatelé Věžek, návštěvníci zahrádkářských výstav, turisté
Předpokládané náklady	80 tis. Kč
Předpokládané zdroje financování	Vlastní zdroje
Předpokládaný termín realizace	2025
Přínos projektu	Přínosem projektu je zvýšení atraktivity obce, zlepšení životního prostředí a vytvoření útočiště pro drobný hmyz.
Rizika spojená s projektem	Špatný dopad na alergiky, nekvalitní provedení, nutná údržba

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zpracovat Program rozvoje obce Věžky na období 2025-2030. Návrhu strategického dokumentu předcházela sběr teoretických poznatků týkajících se rozvoje municipalit. Po nastudování teorie bylo možné zpracovat socioekonomickou analýzu obce Věžky, která ukázala, že se obec úspěšně rozvíjí díky efektivnímu čerpání dotačních titulů. Odhalit nedostatky obce pomohlo kromě dat ze socioekonomické analýzy dotazníkové šetření, ve kterém se ke stavu obce vyjádřili sami obyvatelé Věžek. Výsledky byly zpracovány do přehledné SWOT analýzy. Z ní lze vyčíst, že si občané nejvíce váží klidné lokality, pořádání zahrádkářských výstav, činnosti zájmových spolků a zázemí pro děti. Za negativa byla označena absence cyklostezky, mateřské školy a domova pro seniory. Obyvatelé Vlčích Dolů také trápí nedostatek autobusových spojů a špatný mobilní signál.

Na základě dat z předešlých analýz, byly stanoveny tři programové cíle, jejichž splnění povede k naplnění strategické vize Věžek v roce 2035. Za programové cíle byl zvolen rozvoj infrastruktury, rozšíření občanské vybavenosti a péče o vzhled a kvalitu životního prostředí. Ke každému programovému cíli byly stanoveny priority a určeny konkrétní opatření. V závěru bakalářské práce bylo vypracováno pět inspirativních projektů. Z rozvoje infrastruktury byl vybrán návrh vybudování ČOV a rekonstrukce chodníků. Vybudování dětského hřiště povede k rozšíření občanské vybavenosti a pro péči o vzhled obce kvalitu životního prostředí byl představen projekt vybudování sběrného dvora a výsadba cibulovin a lučního kvítí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BLAŽEK, Jiří a UHLÍŘ, David, 2020. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vydání třetí, přepracované a doplněné. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-4566-7.
- ČESKO, 2000a. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000, o obcích (obecní zřízení). Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>. [cit. 2024-03-24].
- ČESKO, 2000b. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>. [cit. 2024-03-24].
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2023a. *Obydlené domy podle počtu bytů v domě a druhu domu (data a schéma)*. Online. 15.06.2023. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vysledky-scitani-2021-otevrena-data>. [cit. 2024-05-15].
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2023b. *Obyvatelstvo podle vzdělání (data a schéma)*. Online. 15.06.2023. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vysledky-scitani-2021-otevrena-data>. [cit. 2024-04-10].
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2023c. *Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2023*. Online. 11.08.2023. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112023>. [cit. 2024-04-20].
- ELEKTRONICKÝ DIGITÁLNÍ PROTIPOVODŇOVÝ PORTÁL, © 2010-2024. *Katastrální území obce Věžky*. Online. Dostupné z: https://www.edpp.cz/vez_charakteristika-zajmoveho-uzemi/. [cit. 2024-04-10].
- FINANČNÍ SPRÁVA, 2024. *Rozpočtové určení daní*. Online. 1. 1. 2024. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>. [cit. 2024-03-26].
- HORIZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír, 2021. *Základy organizace veřejné správy v České republice*. 4. aktualizované vydání. Brno: VK. ISBN 978-80-87713-21-1.
- KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a PEKOVÁ, Jitka, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-910-4.

KÁŇA, Pavel a KALOUSKOVÁ, Petra, 2019. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium na středních a vyšších odborných školách*. 5. aktualizované vydání. Ostrava: Montanex. ISBN 978-80-7225-465-1.

KRAJSKÝ ÚŘAD ZLÍNSKÉHO KRAJE, © 2024. *Mikroregion Morkovsko - úplný výpis*. Online. Dostupné z: <https://zlinskykraj.cz/mikroregion-morkovsko-uplny-vypis>. [cit. 2024-04-16].

KRBOVÁ, Jana, 2017. *Strategické plánování ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-587-1.

KROMĚŘÍŽSKO, © 2024. *MAS Hřibecí hory připravila pro turisty novinku*. Online. Dostupné z: <https://www.region-kromerizsko.cz/381-mas-hribeci-hory-pripravila-pro-turisty-novinku.html>. [cit. 2024-04-15].

KURZY.CZ, © 2024. *Mapa obce Věžky, okresu Kroměříž a kraje v ČR*. Online. Dostupné z: <https://img.kurzy.cz/mapa/ve/slepa/vezky-okres-kromeriz-okres-kraj-stat.svg>. [cit. 2024-04-05].

KURZY.CZ, © 2023a. *Věžky, Druhy pozemků (ha)*. Online. 31. 12. 2023. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/vezky-okres-kromeriz/stats-PU-MOSZV-01-stranka/>. [cit. 2024-04-05].

KURZY.CZ, © 2023b. *Věžky, Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti - statistika*. Online. 31. 12. 2023. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/vezky-okres-kromeriz/stats-PU-MOSZV-ORGNACE-stranka/>. [cit. 2024-04-10].

LAPLANTE, Phillip A., 2019. *Technical writing: a practical guide for engineers, scientists, and nontechnical professionals*. Second edition. What every engineer should know. Boca Raton: CRC/CRC Press is an imprint of Taylor & Francis Group/CRC Press, Taylor & Francis Group. Dostupné z: <https://doi.org/9780429884498>.

LOCHMANNOVÁ, Alena, 2020. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Aktualizované 2. vydání. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-417-7.

MAS HŘÍBĚCÍ HORY, Z. S., 2023. *Mapa MAS Hřibecí hory*. Online. Dostupné z: <https://poznejte.hribecihory.cz/>. [cit. 2024-04-30].

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2024. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+*. Online. In: Územní dimenze. Dostupné

z: <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>. [cit. 2024-05-07].

MÍSTOPISNÝ PRŮVODCE PO ČESKÉ REPUBLICĚ, 2024. *Počet obyvatel obce Věžky*. Online. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6424/vezky/pocet-obyvatel/>. [cit. 2024-04-05].

MULLALY, Mark, 2022. Strategy finds you. Online. *Municipal world*. 2022, roč. 132, č. 6, s. 39-40. Dostupné

z: <https://www.proquest.com/docview/2700807732/fulltextPDF/E176E47E9E9E4999PQ/1?accountid=15518&sourcetype=Trade%20Journals>. [cit. 2024-04-13].

NÁRODNÍ DOTACE, © 2024. *Program rozvoje obce*. Online. Dostupné z: <https://narodnidotace.cz/program-rozvoje-obce/>. [cit. 2024-04-15].

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY, Z. S., © 2024. *Co jsou MAS*. Online. Dostupné z: <https://www.nsmas.cz/o-nas/co-jsou-mas/>. [cit. 2024-04-12].

OBCEPRO, © 2024a. *Hierarchické uspořádání strategických dokumentů*. Online. Dostupné z: <https://www.obcepro.cz/e-learning>. [cit. 2024-04-15].

OBCEPRO, © 2024b. *Obecné informace k aplikaci*. Online. Dostupné z: <https://www.obcepro.cz/obecne-informace>. [cit. 2024-04-13].

OBEC VĚŽKY [@Věžky u Kroměříže], 2011. *Autobusová zastávka ve Věžkách*. Online, fotografie. 16. 2. 2011. Dostupné z: Facebook, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=152587264799656&set=a.152584528133263>. [cit. 2024-04-30].

OBEC VĚŽKY, © 2024a. *Dovybavení Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Věžky*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/projekty/217-dovybaveni-jednotky-sboru-dobrovolnych-hasicu-obce-vezky>. [cit. 2024-04-15].

OBEC VĚŽKY, © 2024b. *Historie obce Věžky*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/historie>. [cit. 2024-04-10].

OBEC VĚŽKY, © 2024c. *Komunitní dům v obci Věžky*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/projekty>. [cit. 2024-05-15].

OBEC VĚŽKY, 2024d. *Místní knihovna ve Věžkách*. Online. 15.04.2024. Dostupné z: <https://knihovnavezky.webk.cz/pages/uvod.html>. [cit. 2024-04-30].

OBEC VĚŽKY, © 2024e. *Odpadové hospodářství*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/odpadove-hospodarstvi>. [cit. 2024-04-20].

OBEC VĚŽKY, © 2024f. *Organizační struktura*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/povinne-zverejnovane-informace>. [cit. 2024-04-16].

OBEC VĚŽKY, © 2024g. *Plán rozvoje obce Věžky 2015 - 2022*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/plan-rozvoje-obce-vezky-2015-2022>. [cit. 2024-04-20].

OBEC VĚŽKY, © 2024h. *Rozpočet obce*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/rozpocet-obce>. [cit. 2024-05-05].

OBEC VĚŽKY, © 2024i. *Schválený rozpočet hospodaření obce Věžky na rok 2024*. Online. 31. 1. 2024. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/rozpocet-obce/277-schvaleny-rozpocet-hospodareni-obce-vezky-na-rok-2024>. [cit. 2024-05-01].

OBEC VĚŽKY, © 2024j. *Zámek Věžky*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/>. [cit. 2024-04-30].

OBEC VĚŽKY, © 2024k. *Znak obce Věžky*. Online. Dostupné z: <https://www.obecvezky.cz/znak-obce-vezky-jiri-louda>. [cit. 2024-04-10].

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek, 2012. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-936-4.

POLÁKOVÁ, Jana, 2018. *Politika rozvoje venkova v EU*. Praha: Česká zemědělská univerzita. ISBN 978-80-213-2796-2.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-2475-608-0.

PŘICHYSTAL, Aleš a MAŠTÁLKA, Martin, © 2023-2024. *Územní a strategické plánování rozvoje obce*. Online. Svaz měst a obcí České republiky. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/7-uzemni-a-strategicke-planovani-rozvoje-obce/>. [cit. 2024-04-13].

ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR, 2024. *Mapa silniční sítě*. Online. 1. 1. 2024. Dostupné z: https://geoportal.rsd.cz/apps/silnicni_a_dalnicni_sit_cr_verejna/. [cit. 2024-04-29].

SDH VĚŽKY, © 2024. *Historie sboru*. Online. Dostupné z: <https://sdhvezky.hasicovo.cz/cs/o-sboru/historie-sboru>. [cit. 2024-04-20].

SDH VLČÍ DOLY, 2009. *Historie sboru*. Online. Dostupné z: <https://sdhvlcidoly.webnode.cz/historie-sboru/>. [cit. 2024-04-20].

SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČR, © 2024. *O SMS ČR*. Online. Dostupné z: <https://www.smscr.cz/o-sms-cr/>. [cit. 2024-04-16].

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-967-0.

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, © 2023-2024a. *O Svazu měst a obcí ČR*. Online. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/o-svazu-mest-a-obci-cr/>. [cit. 2024-04-16].

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, © 2023-2024b. *Územní a strategické plánování rozvoje obce*. Online. In: Příručka zastupitele. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/7-uzemni-a-strategicke-planovani-rozvoje-obce/>. [cit. 2024-03-29].

SVOBODA, František, 2017. *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-35-4.

T.J. SOKOL VĚŽKY, © 2012. *Tělocvičná jednota Sokol Věžky*. Online. Dostupné z: <https://sokolvezky.webnode.cz/>. [cit. 2024-04-17].

TORFING, Jacob, 2016. *Collaborative innovation in the public sector*. Washington, DC: Georgetown University Press. ISBN 9781626163607.

VÝSTAVA VĚŽKY, © 2024. *O nás*. Online. Dostupné z: <https://www.vystavavezky.cz/o-nas>. [cit. 2024-04-16].

WOKOUN, René; MATES, Pavel a KADERÁBKOVÁ, Jaroslava, 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-304-9.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČOV	Čistírna odpadních vod
DPH	Daň z přidané hodnoty
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
LEADER	Propojení rozvojových aktivit a venkovské ekonomiky
MA 21	Místní agenda 21
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NSZM	Národní síť zdravých měst
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OSO	Organizační složka obce
PRO	Program rozvoje obce
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SMS ČR	Sdružení místních samospráv České republiky
WHO	Světová zdravotnická organizace

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Orgány obce	18
Obrázek 2 Schéma rozpočtového určení daní platné k 1. 1. 2024.....	21
Obrázek 3 Rozpočtový cyklus	24
Obrázek 5 Členění způsobů a forem spolupráce obcí.....	28
Obrázek 6 Vazba věcných strategických dokumentů na finanční plány ve veřejné správě	30
Obrázek 7 Hierarchické uspořádání strategických dokumentů	31
Obrázek 8 Grafické znázornění struktury Programu rozvoje obce.....	32
Obrázek 9 Katastrální mapa území obce Věžky	35
Obrázek 10 Mapa obce Věžky, okresu Kroměříž a kraje v ČR.....	36
Obrázek 11 Znak a vlajka obce Věžky	37
Obrázek 12 Mapa silniční sítě	41
Obrázek 13 Autobusová zastávka ve Věžkách	42
Obrázek 14 Vizualizace komunitního domu	44
Obrázek 15 Víceúčelový sportovní areál.....	44
Obrázek 16 Zámek Věžky	46
Obrázek 17 Organizační struktura	47
Obrázek 18 Mapa MAS Hřibecí Hory	54
Obrázek 19 Návrhy občanů	60

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Označení orgánů obce podle typu obce	16
Tabulka 2 Stanovení počtu členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel.....	17
Tabulka 3 Schéma rozpočtu obce	23
Tabulka 4 Základní informace o obci Věžky.....	35
Tabulka 5 Druhy pozemků	36
Tabulka 6 Vývoj počtu obyvatel v období 2013-2024	38
Tabulka 7 Průměrný věk obyvatel	38
Tabulka 8 Porovnání vzdělání obyvatel v letech 2011 a 2021	39
Tabulka 9 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti	40
Tabulka 10 Přehled příjmů v letech 2019-2023.....	48
Tabulka 11 Podíl přijatých dotací na celkových příjmech	50
Tabulka 12 Přehled výdajů v letech 2019-2023	50
Tabulka 13 Schválený rozpočet na rok 2024.....	52
Tabulka 14 Schválený rozpočtový výhled hospodaření obce Věžky v letech 2024-2026 ..	53
Tabulka 15 Výše členských příspěvků za rok 2024	55
Tabulka 16 SWOT analýza obce Věžky.....	61

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v období 1869-2021	37
Graf 2 Vzdělání obyvatel obce Věžky	39
Graf 3 Přehled příjmů v letech 2019-2023	48
Graf 4 Porovnání schválených a skutečných příjmů	49
Graf 5 Struktura příjmů v období 2019-2024	49
Graf 6 Přehled výdajů	50
Graf 7 Porovnání schválených a skutečných výdajů	51
Graf 8 Odvětvové dělení výdajů v období 2019-2023	51
Graf 9 Porovnání příjmů a výdajů	52
Graf 10 Přednosti obce Věžky	57
Graf 11 Nedostatky obce Věžky	57
Graf 12 Využívanost forem komunikace s občany	58
Graf 13 Spokojenost s prvky dopravní infrastruktury	59
Graf 14 Výběr alokace obecních financí	59
Graf 15 Výběr budoucích projektů	60

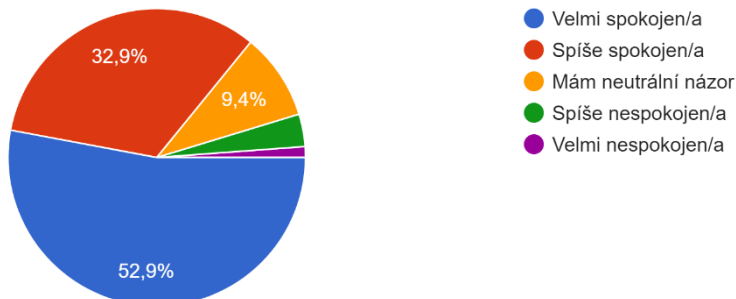
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výsledky dotazníkového šetření

PŘÍLOHA P I: VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

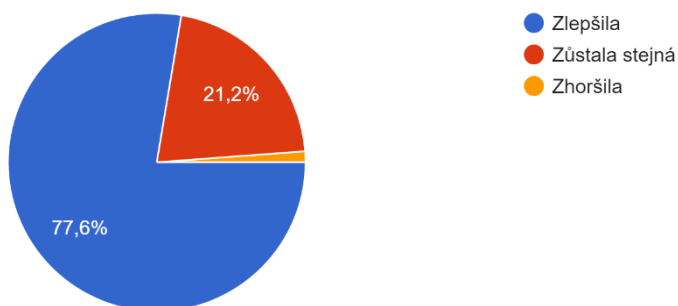
Jak jste spokojen/a se životem v obci?

85 odpovědí

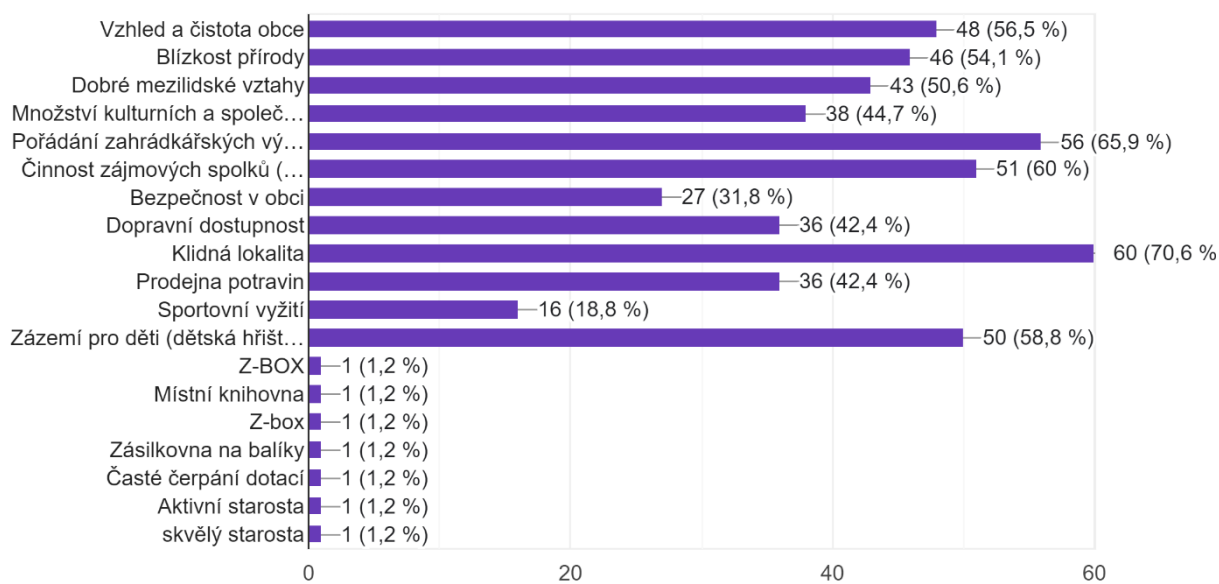
Myslíte si, že se kvalita života v obci za posledních 5 let:

85 odpovědí

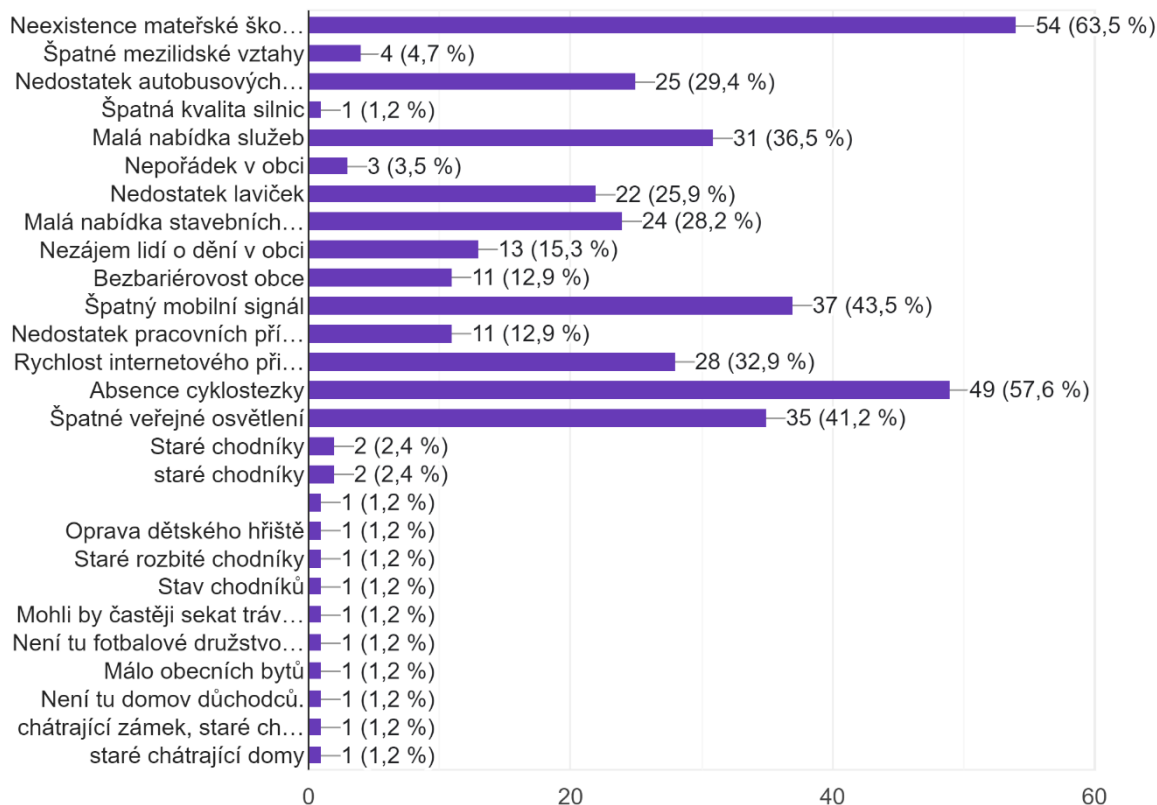
Jaké jsou dle Vás přednosti obce Věžky?

85 odpovědí

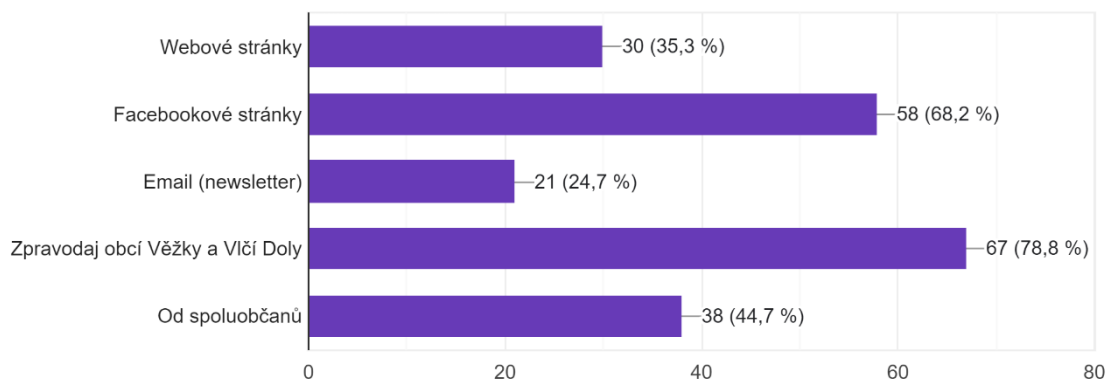
Jaké jsou podle Vás nedostatky obce Věžky?

85 odpovědí

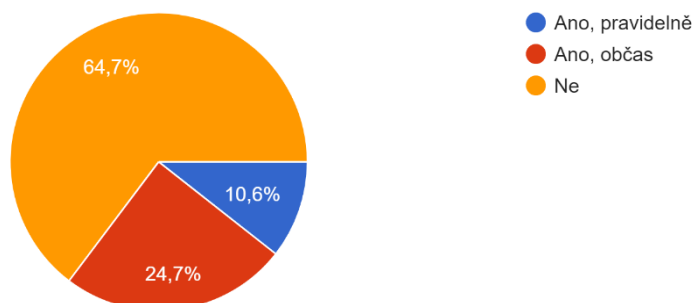
Odkud čerpáte informace o dění v obci?

85 odpovědí

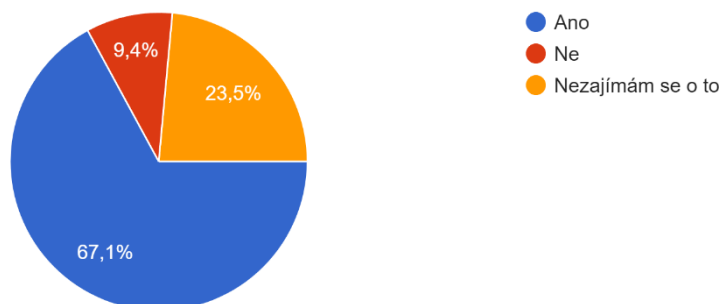
Účastníte se zasedání zastupitelstva obce?

85 odpovědí

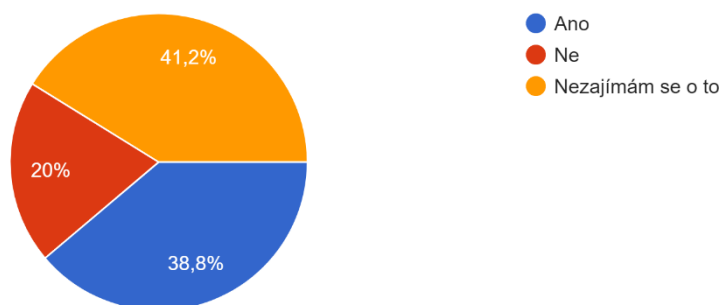
Jste spokojen/a s tím, jak obec hospodaří s financemi?

85 odpovědí

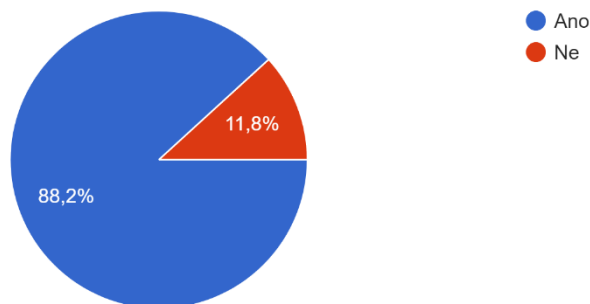
Jste srozuměn/a se schváleným rozpočtem obce na daný rok?

85 odpovědí

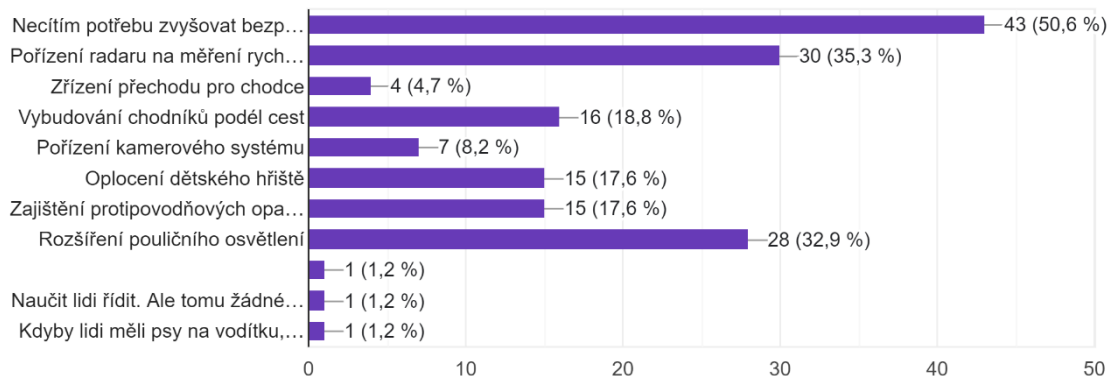
Cítíte se v obci bezpečně?

85 odpovědí

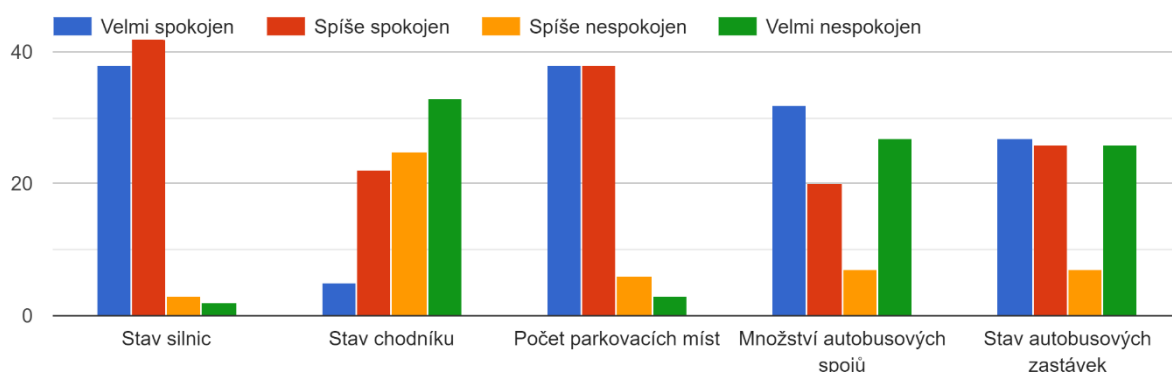

Uvítali byste některé z těchto opatření s cílem zvýšení bezpečnosti v obci?

85 odpovědí

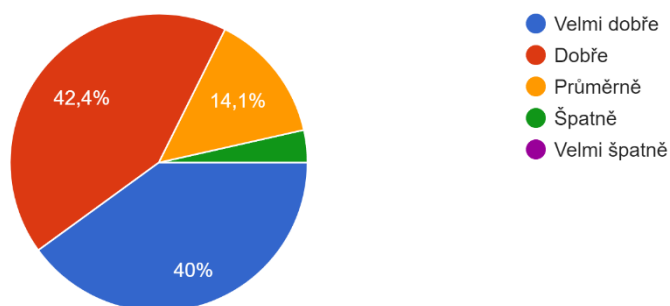

Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi v obci?

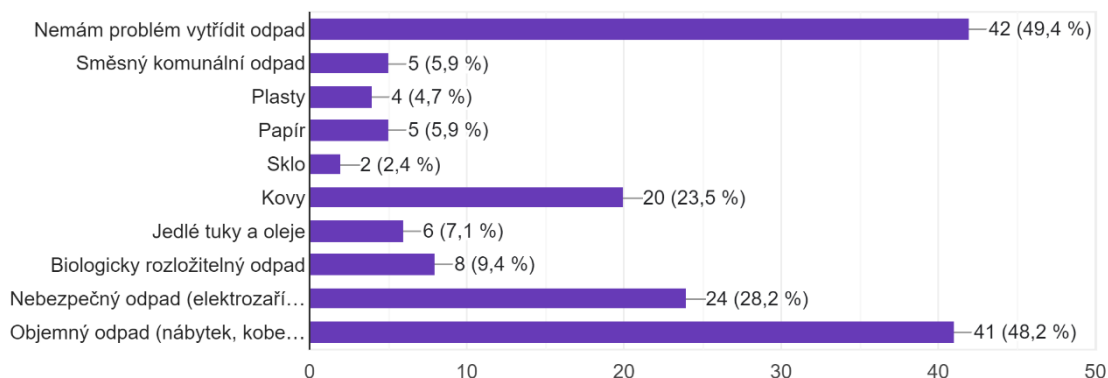
Jak byste zhodnotil/a obec v oblasti odpadového hospodářství?

85 odpovědí

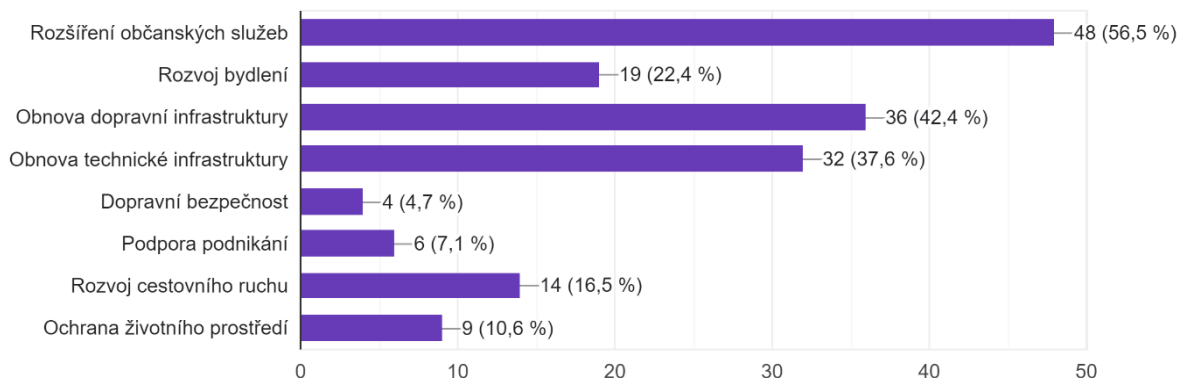
U kterého typu odpadu spatřujete největší problémy se shromažďováním, sběrem a tříděním? (lze vybrat více odpovědí)

85 odpovědí

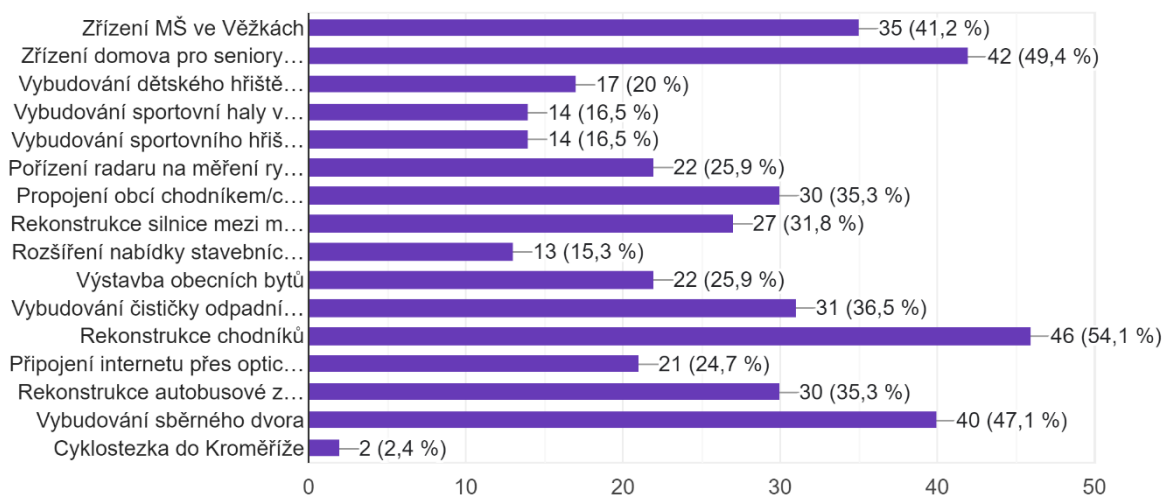
Vyberte 2 oblasti, do kterých byste si přáli, aby obec investovala své finance.

85 odpovědí

Vyberte 5 projektů, které byste si přáli zrealizovat co nejdříve.

85 odpovědí

Zde je prostor pro Vaše nápady. Můžete uvést, co Vám v obci chybí, co je potřeba opravit nebo jaké změny byste uvítali.

7 odpovědí

Uvítala bych, kdyby se něco udělalo s "náměstím" - nové keře, stromy a hlavně lavičky.

Ocenila bych bankomat a zubaře.

Uvítali bychom stánek s točenou zmrzlinou.

Na hřišti ve Vlčích Dolech by mohli být i klasické houpačky a pískoviště

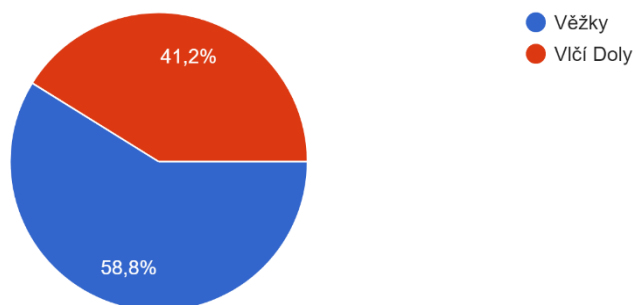
Více autobusových spojů

Fotbalové družstvo, cyklostezka, skatepark, pumptrack, posilovna

park a lavičky ve Vlčích Dolech

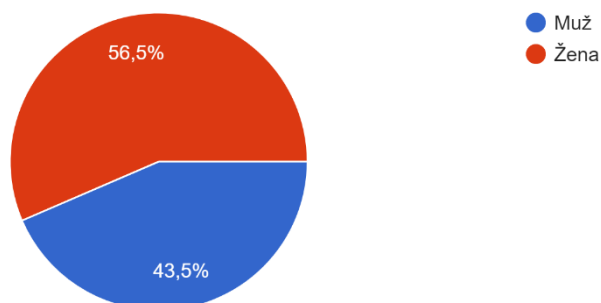
Ve které místní části obce bydlíte?

85 odpovědí

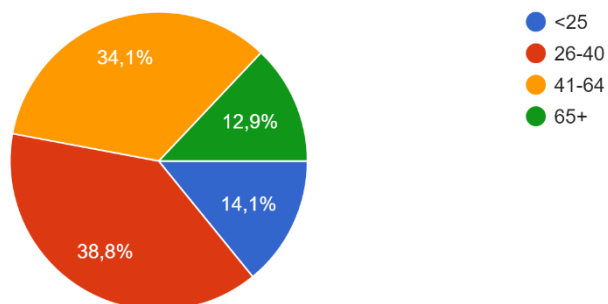
Jste muž/žena?

85 odpovědí

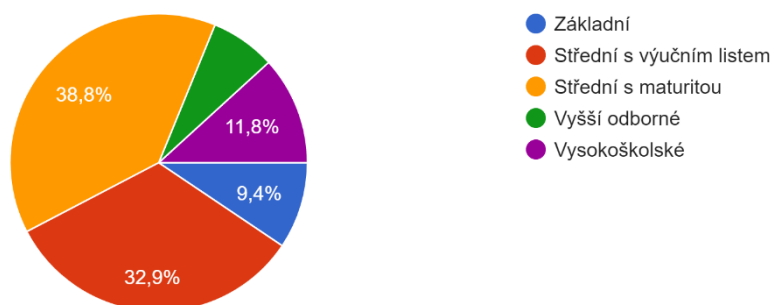
Jaký je Váš věk?

85 odpovědí

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

85 odpovědí

Jak dlouho žijete v obci?

85 odpovědí

